

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ЈП СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СРЈ - Београд
Јована Ристића 1 - Жиро - рачун
40802-603-0-5021943

Петак 27. децембар 2002.
БЕОГРАД
БРОЈ 71 ГОД. XI

Цена овог броја је 200,00 динара.
Претплатна цена на „Службени лист СРЈ” и
„Службени лист СРЈ - Међународни уговори” за
2002. годину износи 10.800 динара плус порез на промет

765.

На основу члана 96. тачка 2) Устава Савезне Републике Југославије, доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О РАЧУНОВОДСТВУ И РЕВИЗИЈИ

Проглашава се Закон о рачуноводству и ревизији, који је донела Савезна скупштина, на седници Већа грађана од 26. децембра 2002. године и на седници Већа република од 17. децембра 2002. године.

ПР бр. 258
26. децембра 2002. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др Војислав Коштуница, с. р.

ЗАКОН

О РАЧУНОВОДСТВУ И РЕВИЗИЈИ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и начин вођења пословних књига, састављање, презентација, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, као и услови и начин вршења ревизије финансијских извештаја.

Одредбе овог закона односе се на предузећа, задруге, банке и друге финансијске организације, организације за осигурање, берзе и берзанске посреднике и друга правна лица (у даљем тексту: правна лица).

Одредбе овог закона односе се и на физичка лица која самостално обављају привредну делатност ради стицања добитка (у даљем тексту: предузетници), и која утврђују добит у складу са законом којим се утврђује порез на приход од самосталне делатности, осим предузетника који порез плаћају у паушалном износу.

Одредбе овог закона односе се и на предузећа и друге облике организовања које је правно лице основало у иностранству, ако прописима државе у којој су основани није утврђена обавеза вођења пословних књига, састављања и ревизије финансијских извештаја.

Банке и друге финансијске организације и организације за осигурање дужне су да на захтев надлежног органа за контролу обезбеде податке на основу којих се може сагледати пословање правних лица које су банке и друге финансијске организације, односно организације за осигурање основале у иностранству.

Одредбе овог закона не односе се на буџете и кориснике буџетских средстава, осим ако посебним прописима није другачије одређено.

Члан 2.

Правна лица и предузетници дужни су да вођење пословних књига, састављање, презентацију, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском, професионалном и интерном регулативом.

Под законском регулативом подразумевају се овај закон и подзаконски прописи који се односе на извршавање овог закона.

Под професионалном регулативом подразумевају се Кодекс етике за професионалне рачуновође, Међународни рачуноводствени стандарди (MPC), Међународни стандарди ревизије (MCP), национални стандард који уређује услове за оспособљавање рачуновођа и ревизора и стицање стручних звања, национални стандард за рачуноводствени софтвер и други национални стандарди донесени у складу са саопштењима ауторитативних тела Међународне федерације рачуновођа (IFAC).

Под Интерном регулативом подразумевају се интерни општи акти који садрже посебна начела, упутства и смернице за вођење пословних књига, састављање, презентацију, усвајање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, које доноси правно лице и предузетник, у складу са законском и професионалном регулативом.

1. Дефиниције

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следећа значења:

MPC су Међународни рачуноводствени стандарди (International Accounting Standards – IAS), Међународни стандарди финансијског извештавања (International Financial Reporting Standards – IFRS) и одговарајућа објашњења (Standing Interpretation Committee – SIC), измене ових стандарда и одговарајућих објашњења, као и будући стандарди и одговарајућа објашњења, издати или прихваћени од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (International Accounting Standards Board – IASB);

MCP су Међународни стандарди ревизије (International Standards of Auditing – ISA) које је објавио Међународни комитет за ревизорску праксу (International Auditing Practices Committee – IAPC) Међународна федерација рачуновођа (International Federation of Accountants – IFAC), измене ових стандарда, као и будући стандарди издати или прихваћени од стране ових тела;

кодекс етике за професионалне рачуновође је кодекс који је установила професионална организација, на основу Кодекса етике за професионалне рачуновође Међународне федерације рачуновођа (IFAC);

рачуновођа је стручно лице које има сертификат за вођење пословних књига, састављање и презентацију финансијских извештаја за мала правна лица;

самостални рачуновођа је стручно лице које има сертификат за вођење пословних књига, састављање и презентацију финансијских извештаја;

овлашћени рачуновођа је стручно лице које има сертификат за вођење пословних књига, састављање и презентацију финансијских извештаја и обављање послова ревизије под надзором овлашћеног ревизора;

овлашћени ревизор је стручно лице које поседује сертификат за обављање послова ревизије финансијских извештаја;

сертификат је јавна исправа издата физичком лицу о положеном стручном испиту, стеченом звању и испуњеним условима предвиђеним кодексом етике за професионалне рачуновође;

лиценца је јавна исправа издата предузећу и предузетнику на основу које могу да пружају услуге рачуноводства и ревизије.

2. Разврставање правних лица

Члан 4.

Правна лица се, у смислу овог закона, разврставају у мала, средња и велика, у зависности од просечног броја запослених, укупних прихода и вредности имовине на дан састављања финансијских извештаја у последњој пословној години.

У средња правна лица разврставају се она правна лица која на дан састављања финансијских извештаја испуњавају најмање два од следећих критеријума:

- 1) да је просечан број запослених од 50 до 250;
- 2) да је годишњи укупан приход од 2.500.000 до 10.000.000 евра у динарској противвредности;
- 3) да је просечна вредност имовине од 1.000.000 до 5.000.000 евра у динарској противвредности.

Правна лица која имају ниже износе у показатељима код најмање два од наведених критеријума из става 2. овог члана, разврставају се у мала правна лица, а правна лица која имају веће износе у показатељима код најмање два од наведених критеријума из става 2. овог члана, разврставају се у велика правна лица.

Ако правно лице има различите показатеље по критеријумима наведеним у ставу 2. овог члана, тако да не испуњава најмање два од наведених критеријума за разврставање из става 3. овог члана, то правно лице разврстаће се као средње правно лице.

Великим правним лицима, у смислу овог закона, сматрају се банке и друге финансијске организације, организације за осигурање, берзе и берзански посредници.

Малим правним лицем, у смислу овог закона, сматрају се предузетници.

Разврставање у складу са критеријумима из става 2. овог члана врши правно лице које се разврстава на дан састављања финансијских извештаја и те податке користи за наредну пословну годину.

Новооснована правна лица разврставају се, у смислу става 2. овог члана, на основу података из финансијских извештаја текуће пословне године и броја месеци пословања.

II. ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ И РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ИСПРАВЕ

1. Пословне књиге

Члан 5.

Пословне књиге су једнообразне евиденције и друге евиденције о стању и променама на имовини, обавезама и капиталу, приходима, расходима и резултату пословања правних лица и предузетника.

Пословне књиге воде се по систему двојног књиговодства.

Члан 6.

Једнообразност евиденција обезбеђује се применом контних оквира.

Контне оквири и садржај појединих рачуна у контним оквирима прописује савезни орган надлежан за послове финансија, и то за:

- 1) предузећа, задруге и предузетнике;
- 2) организације за осигурање;
- 3) берзе и берзанске посреднике.

Контне оквири и садржај појединих рачуна у контним оквирима за банке и друге финансијске организације као и за Народну банку Југославије прописује гувернер Народне банке Југославије.

Члан 7.

Пословне књиге имају карактер јавних исправа.

Пословне књиге су: дневник, главна књига и помоћне књиге.

Пословне књиге се воде тако да омогућавају контролу исправности књижења, чувања и коришћења података, као и увид у хронологију извршених књижења и сагледавање свих промена на рачунима главне књиге и помоћних књига.

Пословне књиге могу се водити у слободним листовима, повезане или пренете на неки од електронских или магнетних медија, тако да се по потреби могу одштампати или приказати на екрану.

Правна лица и предузетници дужни су да уредно и ажурно воде пословне књиге.

2. Рачуноводствене исправе

Члан 8.

Књижење пословних промена на имовини, обавезама, капиталу, приходима и расходима врши се на основу рачуноводствене исправе.

Рачуноводствена исправа је јавна исправа која представља писани доказ о насталој пословној промени и другом догађају.

Рачуноводствена исправа мора да обухвати све податке потребне за књижење у пословним књигама тако да се из исправе о пословној промени може сазнати основ настале пословне промене.

Рачуноводствена исправа саставља се у потребном броју примерака, на месту и у времену настанка пословног догађаја, и мора бити потписана од стране лица одговорних за настанак пословне промене.

Члан 9.

Рачуноводственом исправом сматра се и исправа добијена телекомуникационим путем, укључујући и електронску размену података између рачунара у складу са JUS-UN/EDIFACT стандардима.

Пошиљалац је одговоран да подаци на улазу у телекомуникациони пренос буду засновани на рачуноводственим исправама, као и за чување оригиналне исправе.

За тачност пренесених порука по JUS-UN/EDIFACT стандардима одговоран је давалац услуга, односно посредник у обављању EDI трансакције.

Члан 10.

Лица одговорна за састављање и контролу рачуноводствених исправа својим потписом на исправи гарантују да је она истинита и да верно приказује пословну промену.

Контролом рачуноводствених исправа пре књижења утврђује се њихова потпуност, истинитост, рачунска тачност и законитост.

Члан 11.

Рачуноводствена исправа и документација у вези са насталом пословном променом доставља се на књижење најкасније у року од осам дана од дана настанка пословне промене ако општим актом правног лица није утврђен краћи рок.

Лица која воде пословне књиге, после спроведене контроле примљених исправа, дужна су да пословну промену прокњиже у пословним књигама наредног дана, а најкасније у року од пет дана од дана пријема рачуноводствене исправе.

Члан 12.

Правна лица и предузетници општим актом уређују организацију рачуноводственог система, интерне рачуноводствене контролне поступке, одређују лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање исправа о пословној промени, уређују кретање рачуноводствених исправа и утврђују рокове за њихово достављање на даљу обраду.

Правно лице и предузетник који врши обраду података на рачунару дужан је да користи рачуноводствени софтвер који омогућава функционисање система интерних рачуноводствених контрола и онемогућава брисање прокњижених пословних промена, сагласно рачуноводственом стандарду који регулише рачуноводствени софтвер.

3. Закључивање пословних књига и чување рачуноводствених исправа

Члан 13.

Пословне књиге закључују се после књижења свих пословних промена и обрачуна на крају пословне године, односно у току пословне године, у случају статусних промена, престанка пословања и у другим случајевима.

Изузетно од става 1. овог члана, пословне књиге које се користе више од једне године закључују се по престанку њиховог коришћења.

Пословне књиге се закључују најкасније до рока за достављање финансијских извештаја.

При отварању поступка ликвидације или стечаја, рачуноводствене исправе и пословне књиге записнички се предају ликвидационом, односно стечајном управнику.

Члан 14.

Правна лица и предузетници дужни су да уредно чувају рачуноводствене исправе и пословне књиге, као и да одреде лице одговорно за њихово чување.

Рачуноводствене исправе и пословне књиге чувају се у пословним просторијама правног лица или предузетника, односно код предузећа или предузетника којима је поверено вођење пословних књига и који имају лиценцу из члана 3. овог закона.

Члан 15.

Финансијски извештаји чувају се 50 година.

Дневник и главна књига чувају се 10 година.

Помоћне књиге чувају се пет година.

Трајно се чувају исплатне листе или аналитичке евиденције зарада ако осигуравају битне податке о запосленом.

Пет година се чувају исправе на основу којих се уносе подаци у пословне књиге.

Пет година се чувају исправе платног промета у овлашћеним финансијским институцијама платног промета.

Две године се чувају продајни и контролни блокови, помоћни обрасци и слична документација.

Рокови чувања јавних исправа из става 1. овог члана рачунају се од последњег дана пословне године на коју се односе.

Финансијски извештаји, пословне књиге и рачуноводствене исправе чувају се у оригиналу или коришћењем других средстава архивирања утврђених законом.

4. Усклађивање пословних књига, попис имовине и обавеза и усаглашавање потраживања и обавеза

Члан 16.

Усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћних књига са главном књигом врши се пре пописа имовине и обавеза и пре састављања финансијских извештаја.

Стање имовине и обавеза у књиговодству усклађује се најмање једном годишње са стварним стањем које се утврђује пописом.

Правна лица и предузетници најмање једном годишње врше усклађивање међусобних финансијских пласмана, потраживања и обавеза.

Изузетно од одредбе става 2. овог члана, општим актом могу се предвидети и дужи периоди за вршење пописа књига, филмова, фотоса, архивске грађе и др., с тим што ти периоди не могу бити дужи од пет година.

Правна лица и предузетници врше попис имовине и обавеза на крају пословне године, са стањем на последњи дан пословне године.

Изузетно од одредбе става 5. овог члана, општим актом може се предвидети да се попис одређене имовине врши у току године.

Члан 17.

Поред пописа имовине и обавеза из члана 16. овог закона, правно лице и предузетник врши попис и усклађивање стања и приликом примопредаје дужности рачунопологача, промене продајних цена производа и робе, статусне промене, промене облика организовања, продаје правног лица, својинске трансформације, отварања, односно закључења поступка редовне ликвидације и стечаја правног лица и у другим случајевима предвиђеним законом.

Правно лице и предузетник који у пословним књигама истражују производе и робу у продавници по врсти, количини и вредности могу одлучити да приликом промене продајних цена не врше попис, а да промену вредности утврђују на основу података из пословних књига.

Начин и рокове вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем прописује савезни орган надлежан за послове финансија.

Члан 18.

Правно лице и предузетник дужни су да изврше усаглашавање потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја.

Поверилац је дужан да достави свом дужнику, најкасније 25 дана пре дана под којим саставља финансијски извештај, попис ненаплаћених рачуна, а дужник је обавезан да у року од пет дана

од дана пријема провери своју обавезу и о томе обавести повериоца.

Правно лице је дужно да у напоменама уз финансијске извештаје обелодани неусаглашена потраживања и обавезе.

III. ВОЂЕЊЕ ПОСЛОВНИХ КЊИГА

1. Рачуноводствена начела и рачуноводствено процењивање

Члан 19.

Правна лица и предузетници дужни су да вођење пословних књига, састављање и презентацију финансијских извештаја врше у складу са рачуноводственим начелима дефинисаним у оквиру МРС.

За признавање, процењивање и презентацију позиција финансијских извештаја примењују се МРС.

2. Међународни рачуноводствени стандарди и Међународни стандарди ревизије

Члан 20.

Превод, објављивање и усклађивање МРС и МСР у складу са препорукама Међународне федерације рачуновођа (IFAC), Одбора за Међународне рачуноводствене стандарде (IASB) и Комитета за међународну праксу ревизије (IAPC), врше правна лица која од одговарајућег органа Међународне федерације рачуновођа (IFAC) добију право за превод и објављивање.

Решење о утврђивању МРС и МСР из става 1. овог члана доноси савезни орган надлежан за послове финансија и то решење се објављује у „Службеном листу СРЈ”.

3. Услови за вођење пословних књига

Члан 21.

Вођење пословних књига, састављање и презентацију финансијских извештаја правног лица и предузетника обавља стручно лице.

Стручно лице, из става 1. овог члана мора да испуњава следеће услове:

1) да има положен стручни испит за одговарајуће стручно звање (рачуновођа, самостални рачуновођа и овлашћени рачуновођа);

2) да није кажњавано за кривична дела која га чине недостојним за обављање послова из области рачуноводства.

Услови за оспособљавање стучних лица и стицање стручних звања уређују се националним стандардом.

Вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја може да се повери и другом предузећу или предузетнику, који има лиценцу из члана 3. овог закона.

Одредба става 4. овог члана не односи се на банке, друге финансијске организације и организације за осигурање.

Правно лице и предузетник општим актом утврђују степен стручних звања лица одговорних за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја.

Члан 22.

Предузеће или предузетник који имају регистровану делатност за пружање рачуноводствених услуга морају да испуњавају и посебне услове:

1) да имају лиценцу;

2) да, у складу са Кодексом, не буду под контролом било ког лица или интересних група;

3) да директор, председник управног и надзорног одбора, ако су основани морају бити стручна лица из члана 21. овог закона.

Предузећа и предузетници из става 1. овог члана, дужни су да воде своје пословне књиге по систему двојног књиговодства.

IV. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ

1. Обавеза састављања финансијских извештаја

Члан 23.

Правно лице и предузетник састављају и презентују финансијске извештаје за текућу пословну годину са стањем на дан 31. децембра текуће године.

Изузетно, правно лице и предузетник који се баве делатношћу сезонског карактера, као и правно лице и предузетник који су повезани са иностраним предузећем чија је извештајна година различита од календарске године, могу уз сагласност савезног органа надлежног за послове финансија састављати и презентирати финансијске извештаје са стањем на последњи дан пословне године која је различита од календарске године.

Правно лице и предузетник код којих настану статусне промене, промена облика организовања или продаја састављају финансијске извештаје на дан доношења одлуке о промени, односно на дан утврђен уговором о продаји.

Пословне промене настале између дана биланса и дана уписа у судски регистар обухватају се у пословним књигама претходног правног лица или новог правног лица, што се утврђује у одлуци о промени, односно у уговору о продаји (клаузула рачуноводствене ретроактивности).

Финансијски извештаји састављају се и у случају отварања, односно закључења поступка ликвидације, односно стечаја правног лица.

Члан 24.

Финансијски извештаји обухватају:

- 1) биланс стања;
- 2) биланс успеха;
- 3) извештај о новчаним токовима;
- 4) извештај о променама на капиталу;
- 5) напомене уз финансијске извештаје.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, мала правна лица састављају биланс стања и биланс успеха.

2. Елементи биланса стања и биланса успеха

Члан 25.

Биланс стања и биланс успеха презентују финансијски положај, односно финансијске ефекте пословних трансакција и других догађаја груписане у елементе финансијских извештаја према њиховим економским карактеристикама.

Члан 26.

Елементи биланса стања су: имовина, обавезе и капитал.

Имовина представља ресурсе под контролом правног лица или предузетника који су стечени по основу ранијих пословних догађаја, а који омогућавају стицање економских користи путем прибављања друге имовине, размене за другу имовину, измиривања обавеза или расподеле власницима.

Обавезе представљају плативе износе по основу ранијих пословних догађаја насталих због стицања економских користи, за чије измирење се захтева одлив ресурса правног лица или предузетника у виду исплате готовине, преноса друге имовине, испоруке робе и пружања услуга, замене једне обавезе другом или конверзије у капитал.

Капитал је остатак имовине који припада власницима после одбитка свих обавеза.

Члан 27.

Елементи биланса успеха су приходи и расходи.

Приходи су повећања економских користи у току рачуноводственог периода у облику стицања, односно побољшања квалитета имовине или смањења обавеза, који имају за резултат повећање вредности капитала, не рачунајући повећања до којих је дошло уплатама капитала од стране власника.

Расходи су смањења економских користи у току рачуноводственог периода путем одлива, односно утрошка имовине или настанка обавеза, који имају за резултат смањење вредности капитала, не рачунајући смањења настала због расподеле власницима.

Члан 28.

Обрасце финансијских извештаја за потребе јединственог информисања и статистичке обраде, односно минимум садржаја и форму података у њима, прописују:

савезни орган надлежан за послове финансија за:

- 1) предузећа, задруге и предузетнике;
 - 2) организације за осигурање;
 - 3) берзе и берзанске посреднике;
- гувернер Народне банке Југославије за:

- 4) Народну банку Југославије;
- 5) банке и друге финансијске организације.

Члан 29.

Орган правног лица утврђен статутом, односно другим општим актом правног лица одговоран је за финансијске извештаје.

V. РЕВИЗИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

1. Циљ и обавеза ревизије

Члан 30.

Циљ ревизије финансијских извештаја је да омогући ревизору да изрази мишљење о томе да ли су финансијски извештаји по свим битним питањима састављени у складу са МРС.

Ревизија финансијских извештаја обавезна је за велика и средња правна лица, као и за све емитенте који продају своје дугорочне хартије од вредности путем јавне понуде.

Ревизија се обавља за сваку годину на бази података о разврставању правних лица за претходну годину.

Емитенти хартија од вредности дужни су да прибаве извештај ревизије за годину која претходи години у којој врше емисију.

2. Предузеће за ревизију

Члан 31.

Предузеће за ревизију оснива се у складу са савезним законом којим се уређује положај предузећа, ако овим законом није друкчије одређено.

Предузеће за ревизију мора да испуњава и следеће посебне услове:

- 1) да има лиценцу;
- 2) да овлашћени ревизори у складу са Кодексом, не могу бити под контролом било ког лица или интересних група;
- 3) да директор, председник управног одбора и надзорног одбора морају бити овлашћени ревизори.

Предузеће за ревизију може да обавља ревизију код средњег правног лица ако у радном односу има најмање једно лице са стручним звањем овлашћен ревизор и три лица са стручним звањем овлашћени рачуновођа, а код великог правног лица – ако у радном односу има најмање три лица са стручним звањем овлашћени ревизор.

3. Стручна звања у ревизији

Члан 32.

Овлашћени ревизор је независно стручно лице које обавља ревизију и одговара за правилност обављања ревизије, састављање извештаја о ревизији и изражавање мишљења.

Сертификат овлашћеног ревизора може стећи лице:

- 1) које има звање овлашћеног рачуновође;
- 2) које има високу стручну спрему;
- 3) које има радно искуство на пословима ревизије у трајању од две године;
- 4) које испуњава услове за стицање сертификата у складу са националним стандардом који регулише услове за оспособљавање рачуновођа и ревизора и стицање професионалних звања;
- 5) које није осуђивано за кривична дела која га чине недостојним за обављање ревизије.

4. Обављање ревизије

Члан 33.

Ревизија се обавља у складу с овим законом, Међународним стандардима ревизије (МСР) и Кодексом етике за професионалне рачуновође.

Ревизију финансијских извештаја обављају овлашћени ревизори запослени у предузећима за ревизију.

Надлежни орган правног лица одлучује о избору предузећа за ревизију.

Ревизију финансијских извештаја може да обавља исто предузеће за ревизију највише пет година узастопно код средњег предузећа, односно три године узастопно код великог предузећа.

Ревизија се обавља на основу уговора, који се у писменој форми закључује најкасније три месеца пре истека пословне године.

За обављање ревизије плаћа се уговорена накнада и она појединачно не може износити у две узастопне године више од 15% годишњег прихода предузећа за ревизију.

Предузећа за ревизију обавезно је да се осигура од одговорности за штету коју може проузроковати израженим мишљењем овлашћеног ревизора садржаном у извештају о обављеној ревизији, најкасније до момента давања мишљења овлашћеног ревизора правном лицу.

Предузећа за ревизију и овлашћени ревизори не могу обављати ревизију код правних лица код којих постоји конфликт интереса дефинисан Кодексом етике за професионалне рачуновође.

Предузећа за ревизију не могу вршити ревизију код правног лица коме истовремено пружају услуге вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја.

VI. ДОСТАВЉАЊЕ И ОБЕЛОДАЊИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Члан 34.

Финансијске извештаје за претходну годину правна лица и предузетници дужни су да доставе органу или другом правном лицу надлежном за вођење регистра бонитета правних лица у складу са законом, најкасније до датума истека два календарска месеца текуће године.

Усвојене финансијске извештаје за претходну годину, са мишљењем ревизора, правна лица и предузетници дужни су да доставе органу или другом правном лицу надлежном за вођење регистра бонитета правних лица у складу са законом, најкасније до датума истека шест календарских месеци текуће године, осим ако посебним прописом није другачије регулисано.

Правна лица која састављају консолидоване финансијске извештаје дужна су да консолидоване извештаје за претходну годину доставе органу или другом правном лицу надлежном за вођење регистра бонитета правних лица у складу са законом, најкасније до датума истека три календарска месеца текуће године.

Члан 35.

Сви обвезници ревизије из члана 30. овог закона обавезни су да биланс стања, биланс успеха, извештај о новчаним токовима и извештај о променама на капиталу, заједно са мишљењем ревизора, обелодане најкасније до датума истека седам календарских месеци текуће године у средствима јавног информисања или путем WEB SITE-а.

VII. КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ

Члан 36.

Ради праћења развоја рачуноводствене и ревизорске професије, примене међународне рачуноводствене регулативе и хармонизације са том регулативом, усвајања одређених националних стандарда, надзора над квалитетом рада професионалних организација, давања и одузимања лиценци и сертификата и других послова, Савезна влада посебном уредбом образује Комисију за рачуноводство и ревизију (у даљем тексту: Комисија).

VIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37.

Новчаном казном од 100.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице:

- 1) ако на захтев надлежног органа за контролу не обезбеди податке на основу којих се може сагледати пословање правних лица које су банке и друге финансијске организације, односно организације за осигурање основале у иностранству (члан 1. став 5);
- 2) ако се не разврста у мала, средња или велика правна лица, у складу са овим законом (члан 4);
- 3) ако пословне књиге не води уредно и ажурно (члан 7. став 5);
- 4) ако рачуноводствене исправе и документацију не достави на књижење у прописаном року и ако пословну промену не прокњижи у пословним књигама у прописаном року (члан 11);
- 5) ако општим актом не уреди организацију рачуноводственог система, интерне рачуноводствене контролне поступке, не

одреди лица која су одговорна за законитост и исправност нотанка пословне промене и састављање исправе о пословној промени, не уреди кретање рачуноводствених исправа и не утврди рокове за њихово достављање на даљу обраду (члан 12. став 1);

6) ако врши обраду података на рачунару, а не обезбеди систем интерних рачуноводствених контрола и заштиту од брисања прокњижених пословних промена сагласно рачуноводственом стандарду који регулише рачуноводствени софтвер (члан 12. став 2);

7) ако не закључи пословне књиге у законом прописаним роковима, или ако финансијске извештаје, пословне књиге и рачуноводствене исправе не чува на начин и у роковима прописаним овим законом (чл. 13, 14. и 15);

8) ако не изврши попис имовине и обавезе у смислу овог закона (чл. 16, 17. и 18);

9) ако при процењивању и презентацији финансијских извештаја не примењује рачуноводствена начела дефинисана у оквиру МРС (члан 19);

10) ако вођење пословних књига, састављање и презентацију финансијских извештаја повери супротно одредбама овог закона (члан 21. ст. 1. и 4);

11) ако општим актом не утврди стручна звања предвиђена у члану 21. став 6. овог закона (члан 21. став 6);

12) ако врши рачуноводствене послове супротно условима прописаним овим законом (члан 22);

13) ако не изврши ревизију финансијских извештаја у складу са законом или ако у прописаном року не закључи уговор о вршењу ревизије (члан 30. став 2. и члан 33. став 5);

14) ако дуже од прописаног рока ревизију код истог правног лица узастопно врши исто предузеће за ревизију (члан 33. став 4);

15) ако предузеће за ревизију обавља ревизију у складу са овим законом (члан 33);

16) ако у закону предвиђеним роковима не достави финансијске извештаје (члан 34).

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара.

Члан 38.

За радње из члана 37. овог закона казниће се за прекршај предузетник из члана 1. став 3. овог закона новчаном казном од 20.000 до 200.000 динара.

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 39.

Лица која су до дана ступања на снагу овог закона стекла стручна звања рачуновође, самосталног рачуновође и овлашћеног рачуновође задржавају то звање, ако у року од три године од дана ступања на снагу овог закона положе испит из области познавања МРС по програму који утврди Комисија.

Лицима која су стекла решење о стручном звању ревизора полагањем по програму Савезне владе, признаје се звање овлашћеног рачуновође.

Лица која су стекла сертификат или решење ревизора без полагања испита, задржавају звање овлашћеног рачуновође ако у року од три године од дана ступања на снагу овог закона положе испит из области познавања МРС по програму који утврди Комисија.

Лицима која су стекла решење о звању овлашћеног ревизора полагањем по програму Савезне владе, признаје се то звање.

Лица која су стекла сертификат или решење овлашћеног ревизора без полагања испита у складу са Законом о ревизији рачуноводствених извештаја („Службени лист СРЈ”, бр. 30/96, 74/99, 1/2000 и 71/2001) задржавају звање овлашћеног ревизора.

Лица која су започела полагање испита по програму Савезне владе могу да положе преостале испите најкасније до 30. новембра 2003. године.

Члан 40.

Одредбе чл. 23. и 24. овог закона, примењују се на годишње финансијске извештаје за 2003. годину.

Одредбу члана 19. овог закона примењиваће сва правна лица и предузетници из члана 1. овог закона, осим банака и других финансијских организација, од 1. јануара 2004. године.

Члан 41.

Одредба члана 30. став 2. овог закона у погледу обавезности вршења ревизије примењиваће се на средња правна лица од 1. јануара 2004. године.

Предузећа и предузетници из чл. 22. и 31. овог закона дужни су да ускладе своје пословање са одредбама овог закона најкасније до 31. децембра 2003. године.

Члан 42.

До образовања органа или другог правног лица надлежног за вођење регистра бонитета правних лица из члана 34. овог закона, финансијски извештаји достављају се Народној банци Југославије.

Члан 43.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе: 1) Закон о рачуноводству („Службени лист СРЈ”, бр. 46/96, 74/99, 22/2001 и 71/2001) и 2) Закон о ревизији рачуноводствених извештаја („Службени лист СРЈ”, бр. 30/96, 74/99, 1/2000 и 71/2001).

Члан 44.

Овај закон ступа на снагу 1. јануара 2003. године.

766.

На основу члана 8. Закона о Народној банци Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 32/93, 41/94, 61/95, 29/97, 44/99 и 73/2000), гувернер Народне банке Југославије доноси

О Д Л У К У**О МОНЕТАРНОЈ ПОЛИТИЦИ У 2003. ГОДИНИ**

1. Основни циљ монетарне политике у 2003. години је обарање стопе инфлације на 9% у односу на 31. децембар 2002. године, уз одржавање одговарајуће стабилности курса динара, који ће се формирати у руковођено флукутирајућем режиму, и пораст нето девизних резерви којима рукује Народна банка Југославије за даљих 330 милиона САД долара.

2. Ради остваривања циљева монетарне политике из тачке 1. ове одлуке, у 2003. години утврђује се лимит раста нето домаће активе Народне банке Југославије у износу од 3,5 милијарди динара.

Лимит раста нето домаће активе из става 1. ове тачке утврђен је полазећи од претпоставке о расту реалног друштвеног производа за 5% и расту цена на мало од 9%, а у складу са опредељењем да ће раст примарног новца проистицати углавном из повећања нето девизне активе Народне банке Југославије.

3. Банке ће у 2003. години слободно формирати своје курсеве за девизе и ефективни страни новац на основу понуде и тражње девиза на девизном тржишту, уз поштовање принципа правилног укрштених девизних курсева на иностраним девизним тржиштима.

4. Народна банка Југославије ће у 2003. години, ради одржавања макроекономске стабилности, продавати и куповати девизе и ефективни страни новац, односно интервенисати на девизном тржишту.

5. У 2003. години очекује се даље јачање поверења у националну валуту, што ће, уз очекивано унапређење фискалног система, омогућити наставак процеса ремонетизације и смањивање обима сиве економије (нелегалних токова новца).

6. Народна банка Југославије ће у 2003. години наставити да развија и јача тржишне инструменте монетарног регулисања и предузме мере за развој финансијског тржишта. Ради тога, Народна банка Југославије:

1) јачаће и унапређиваће операције на отвореном тржишту хартија од вредности и улогу каматних стопа у трансмисионом механизму монетарне политике;

2) усклађиваће динамику и рочност аукцијских продаја својих хартија од вредности са динамиком и рочношћу продаје хартија од вредности Републике Србије;

3) обезбедиће услове за успостављање организованог и транспарентног међубанкарског тржишта новца и за унапређење примене кредитних и депозитних олакшица.

7. У складу са јачањем тржишних инструмената монетарног регулисања, а у зависности од укупних монетарних кретања – На-

родна банка Југославије преиспитаће могућност смањења стопе обавезне резерве банака.

8. Очекује се да ће каматне стопе банака у 2003. години даље падати, у складу са смањењем инфлације и успостављеном стабилношћу курса динара.

9. Контрола бонитета пословања банака обављаће се у складу са међународним стандардима.

10. Народна банка Југославије обезбедиће услове за пренос платног промета у банке од почетка 2003. године и наставиће да уређује, надгледа и контролише динарски платни промет у банкама, успоставља и одржава информациону мрежу за укупни финансијски систем земље и обавља друге послове утврђене Законом о платном промету („Службени лист СРЈ”, бр. 3/2002).

11. Ова одлука ступа на снагу 1. јануара 2003. године.

О. бр. 133
25. децембра 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с.р.

767.

На основу члана 31. Закона о Народној банци Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 32/93, 41/94, 61/95, 29/97, 44/99 и 73/2000), гувернер Народне банке Југославије доноси

О Д Л У К У**О ИЗМЕНАМА ОДЛУКЕ О ОБАВЕЗНОЈ РЕЗЕРВИ БАНАКА КОД НАРОДНЕ БАНКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ**

1. У Одлуци о обавезној резерви банака код Народне банке Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 16/2002 и 38/2002), у тачки 5. став 1. речи „на посебан рачун код Народне банке Југославије – рачун 201” замењују се речима „на рачун обавезне резерве банака који отвара и води Народна банка Југославије”.

2. У тачки 6. став 1. речи „на рачуну 201” замењују се речима „на рачуну обавезне резерве банака који отвара и води Народна банка Југославије”.

3. У тачки 10. став 2. брише се.

4. У тачки 11. речи „за које Народна банка Југославије не доставља изводе о стању рачуна” замењују се речима „који су проглашени нерадним данима”.

5. Ова одлука ступа на снагу 1. јануара 2003. године.

О. бр. 134
25. децембра 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с.р.

768.

На основу члана 26. став 7. Закона о банкама и другим финансијским организацијама („Службени лист СРЈ”, бр. 32/93, 61/95, 44/99 и 36/2002), гувернер Народне банке Југославије доноси

О Д Л У К У**О ИЗМЕНИ ОДЛУКЕ О ОБАВЕЗИ УСКЛАЂИВАЊА НЕТО СТАЊА ПЛАСМАНА БАНАКА ДАТИХ ОДРЕЂЕНИМ КОРИСНИЦИМА**

1. У Одлуци о обавези усклађивања нето стања пласмана банака датих одређеним корисницима („Службени лист СРЈ” бр. 69/2000 и 68/2001), у тачки 3. став 2. мења се и гласи:

“Радним данима, у смислу ове одлуке, не сматрају се недеља ни дани празника који су проглашени нерадним данима.”

После става 2. додаје се став 3, који гласи:

„Податке из става 1. ове тачке банка ће електронски достављати Централном пријемном одељењу Народне банке Југославије.”

2. Ова одлука ступа на снагу 1. јануара 2003. године.

О. бр. 135
25. децембра 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с.р.

769.

На основу члана 16а. став 2. Закона о Народној банци Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 32/93, 41/94, 61/95, 29/97, 44/99 и 73/2000), гувернер Народне банке Југославије доноси

О Д Л У К У**О ИЗМЕНАМА ОДЛУКЕ О МЕТОДОЛОГИЈИ УТВРЂИВАЊА УКУПНИХ ДИНАРСКИХ ПЛАСМАНА БАНАКА И ПОШТАНСКЕ ШТЕДИОНИЦЕ**

1. У Одлуци о методологији утврђивања укупних динарских пласмана банака и Поштанске штедионице („Службени лист СРЈ”, бр. 16/2002), у називу одлуке, речи „и Поштанске штедионице” – бришу се.

2. У тачки 1. речи „банке и Поштанска штедионица утврђиваће” замењују се речима „банке ће утврђивати”.

3. У тачки 2, у уводној реченици, речи „и Поштанске штедионице” – бришу се.

У делу А. Краткорочни пласмани, одредба под 1 мења се и гласи:

„1) пласмани банкама:

– кредити и депозити банкама – на рачунима 1000, 1001, 1010 1015, 1020, 1021, 1030, 1034, 1300, 13150 и део рачуна 01200 који се односи на банке,

– хартије од вредности банака – на рачунима 0121, 13100, 13110, 13120, 13140, 13160, 13172, 3020, 3021, 3023 (део који се односи на краткорочне хартије од вредности), 3024, 3026 (осим рачуна 30262 и 30265 и дела рачуна 30263 који се односи на дугорочне обвезнице), 3027 (осим рачуна 30272 и 30275 и дела рачуна 30273 који се односи на дугорочне обвезнице) и део рачуна 01230 који се односи на банке;”.

Одредба под 3 мења се и гласи:

„3) пласмани другим финансијским организацијама:

– кредити другим финансијским организацијама – на рачунима 1011, 1012, 1013, 1016, 1017, 1018, 1031, 1032, 1033, 1035, 1036, 13151 и део рачуна 01200 који се односи на друге финансијске организације,

– хартије од вредности других финансијских организација – на рачунима 13101, 13102, 13103, 13111, 13112, 13113, 13121, 13122, 13123, 13141, 13142, 13143, 13161, 13162, 13163, 13173, 13174, 13175, 3025, 30265 и 30275 и део рачуна 01230 који се односи на друге финансијске организације;”

У делу Б. Дугорочни пласмани, одредба под 1 мења се и гласи:

„1) дугорочни кредити и депозити банкама – на рачунима 1200, 1201, 1210, 1214, 12180 и 1301;”.

Одредба под 3 мења се и гласи:

„3) дугорочни кредити и пласмани другим финансијским организацијама – на рачунима 1211, 1212, 1213, 1215, 1216, 12181, 12182 и 12183;”.

4. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”.

О. бр. 136

25. децембра 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с.р.

770.

На основу члана 16а. став 2. и члана 33. Закона о Народној банци Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 32/93, 41/94, 61/95, 29/97, 44/99 и 73/2000), гувернер Народне банке Југославије доноси

О Д Л У К У**О МИНИМАЛНИМ УСЛОВИМА КРЕДИТНЕ СПОСОБНОСТИ БАНАКА**

1. Овом одлуком утврђују се минимални услови кредитне способности банака у пословању с Народном банком Југославије.

2. Минимални услови кредитне способности банке у смислу ове одлуке су следећи:

1) да банка нема доспелих а неизмирених динарских и девизних обавеза према Народној банци Југославије по основу прописа Народне банке Југославије и закључених уговора;

2) да у претходном обрачунском периоду просечно дневно стање издвојене обавезне резерве банке (динарске и девизне) није било мање од 80% обрачунате обавезне резерве;

3) да је банка доставила податке и извештаје о свом пословању које је обавезна да доставља према прописима, упутствима и инструкцијама Народне банке Југославије.

3. За време док банка не испуњава услове из тачке 2. ове одлуке:

1) Народна банка Југославије неће банци давати кредите ни друге пласмане, осим кредита на основу Одлуке о условима и начину давања кредита за одржавање дневне ликвидности банака на основу залог хартија од вредности („Службени лист СРЈ”, бр. 69/2002);

2) банка не може куповати благајничке записе Народне банке Југославије на примарном тржишту;

3) банка не може куповати девизе од Народне банке Југославије;

4) банка не може депоновати вишкове ликвидних средстава код Народне банке Југославије на основу Одлуке о условима и начину депоновања вишкова ликвидних средстава банака код Народне банке Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 69/2002).

Под давањем кредита и других пласмана у смислу става 1. одредба под 1 ове тачке не подразумева се регулисање односа између Народне банке Југославије и банке налогом за пренос који се односи на пуштање у тецај кредита и других пласмана банци уз истовремену наплату потраживања од банке у истом износу.

За време док банка не испуњава услове из тачке 2. одредба под 1 ове одлуке, Народна банка Југославије неће према тој банци извршавати обавезе по основу обрачунате камате.

Под извршавањем обавеза по основу обрачунате камате у смислу става 3. ове тачке не подразумева се регулисање односа између Народне банке Југославије и банке налогом за пренос који се односи на извршавање обавеза Народне банке Југославије по основу обрачунате камате уз истовремено извршавање обавеза банке по основу камате према Народној банци Југославије у истом износу.

4. Народна банка Југославије свакодневно утврђује, према подацима на крају претходног дана – које су банке кредитно способне у смислу ове одлуке.

Кредитна неспособност банке утврђена у смислу става 1. ове тачке утврђује се од 12.00 часова тог дана до 12.00 часова наредног радног дана.

5. На дан када утврди кредитну неспособност банке, Народна банка Југославије обавештава о томе генералног директора и интерну ревизију банке.

6. Радним даном, у смислу ове одлуке, не сматрају се недеља ни дани државног празника који су проглашени нерадним данима.

7. Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о минималним условима кредитне способности банака и других финансијских организација („Службени лист СРЈ”, бр. 19/2002).

8. Ова одлука ступа на снагу 1. јануара 2003. године.

О. бр. 137

25. децембра 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с.р.

771.

На основу члана 2. став 2. Закона о кредитним пословима са иностранством („Службени лист СРЈ”, бр. 42/92), гувернер Народне банке Југославије доноси

О Д Л У К У**О ОБИМУ И НАЧИНУ КОРИШЋЕЊА У 2003. ГОДИНИ ФИНАНСИЈСКИХ КРЕДИТА ЗА НАМЕНЕ ИЗ ЧЛАНА 2. СТАВА 2. ЗАКОНА О КРЕДИТНИМ ПОСЛОВИМА СА ИНОСТРАНСТВОМ**

1. Банке, предузећа и друга правна лица, као и предузетници – физичка лица која обављају привредну делатност а регистровани су код надлежног органа, (у даљем тексту: домаћа лица) могу у 2003. години користити средства финансијских кредита, с роком отплате дужим од једне године – у укупном износу од 150.000.000 САД долара.

Средства финансијског кредита из става 1. ове тачке домаћа лица могу користити за конвертовање у динаре, за куповину у девизама непокретности у земљи, за авансно плаћање закупа непокретности у девизама у земљи, за одржавање ликвидности банака, као и за намене које утврди гувернер – на основу образложеног захтева из кога се може оценити да је намена коришћења тог кредита оправдана.

2. Домаћа лица могу закључивати уговоре о кредитима из тачке 1. ове одлуке након што се претходно у Седишту Народне банке Југославије (у даљем тексту: Седиште) евидентира износ из обавештења о намери закључења кредитног посла задужења у иностранству у оквиру обима утврђеног у ставу 1. те тачке.

Обавештење из става 1. ове тачке доставља се преко надлежне филијале Народне банке Југославије (у даљем тексту: надлежна филијала), односно непосредно Седишту – зависно од седишта корисника кредита.

Домаће лице је дужно да, уз обавештење из става 1. ове тачке, достави и изјаву о намени коришћења кредита у смислу ове одлуке, коју је потписало одговорно лице, као и план повлачења (коришћења) средстава тог кредита.

Седиште ће надлежну филијалу обавестити о томе да ли је износ из обавештења из става 1. ове тачке евидентиран у оквиру обима из тачке 1. став 1. ове одлуке.

3. Домаће лице је дужно да уговор о закљученом кредиту из тачке 1. ове одлуке поднесе на регистрацију надлежној филијали, односно Седишту – зависно од седишта корисника кредита, најкасније у року од 30 дана од дана евидентирања у Седишту износа из обавештења из тачке 2. те одлуке.

4. Народна банка Југославије пратиће искоришћеност средстава у оквиру обима утврђеног у тачки 1. став 1. ове одлуке.

Домаће лице – дужник по кредиту из тачке 1. ове одлуке и банка овлашћена за послове са иностранством преко које се региструје тај кредит дужни су да Седишту – Сектору за девизне послове и односе са иностранством достављају, појединачно по сваком кредиту, месечне извештаје о коришћењу кредита, отплатама и стању дуга.

5. Кредити из тачке 1. ове одлуке региструју се и евидентирају у складу са Одлуком о начину, роковима и обрасцима за регистравање и евидентирање кредитних послова са иностранством ("Службени лист СРЈ", бр. 61/99).

6. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу СРЈ".

О. бр. 138
25. децембра 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с.р.

772.

На основу члана 54. став 2. Закона о платном промету („Службени лист СРЈ”, бр. 3/2002), гувернер Народне банке Југославије доноси

О Д Л У К У

О НАЧИНУ И УСЛОВИМА ВОЂЕЊА РЕГИСТРА ПОДАТАКА О БОНИТЕТУ ПРАВНИХ ЛИЦА И ДАВАЊУ ПОДАТАКА И МИШЉЕЊА О БОНИТЕТУ

1. Овом одлуком уређују се начин и услови вођења регистра података о бонитету правних лица и начин давања података и мишљења о том бонитету.

Послове из става 1. ове тачке обавља Народна банка Југославије.

2. Правним лицима, у смислу ове одлуке, сматрају се предузећа и задруге, банке и друге финансијске организације, организације за осигурање и берзански посредници.

3. Народна банка Југославије, у смислу ове одлуке, обавља следеће послове:

1) води регистар података о бонитету правних лица (у даљем тексту: регистар бонитета), који садржи изворне и изведене податке, стандардизоване показатеље и документе о бонитету правних лица у земљи (у даљем тексту: подаци о бонитету правних лица);

2) води, у оквиру регистра бонитета, подрегистар статусних података о правним лицима;

3) води, у оквиру регистра бонитета, подрегистар рачуноводствених извештаја;

4) прибавља и преузима податке о бонитету правних лица од надлежних органа и тих лица;

5) обрађује, ажурира и складишти документе и податке о бонитету правних лица;

6) израђује извештаје о бонитету правних лица и води документациону базу тих извештаја;

7) даје корисницима података податке о бонитету правних лица и извештаје о том бонитету;

8) даје мишљења о бонитету правних лица;

9) чува податке о бонитету правних лица.

4. Народна банка Југославије може обављати и следеће послове:

1) израду макроекономских информација за потребе СР Југославије, република чланица и јединица локалне самоуправе;

2) пружање услуга, на захтев корисника (специјални аранжмани), у складу са Методологијом за утврђивање података и показатеља о бонитету правних лица у СР Југославији – општи и посебан део (у даљем тексту: Методологија);

3) пружање других услуга у вези са пословима које обавља у смислу ове одлуке.

5. Корисници података о бонитету правних лица, у смислу ове одлуке, јесу домаћа и страна правна и физичка лица, банке, агенције за рангирање (рејтинг) и друге агенције, Савезна комисија за хартије од вредности и финансијско тржиште и друге финансијске институције, СР Југославија, републике чланице и јединице локалне самоуправе, научно-истраживачке институције и други заинтересовани корисници.

6. Народна банка Југославије о бонитету правних лица води следеће податке:

1) податке којима Народна банка Југославије располаже из регистара и евиденција које води (јединствени регистар рачуна, евиденције принудне наплате, регистар рачуноводствених извештаја правних лица, мишљења овлашћених ревизора, регистар банака и других финансијских организација којима је издала дозволе за рад, регистар банака којима је издала овлашћења за обављање платног промета са иностранством и Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности);

2) податке којима трговински судови располажу из регистра правних лица и евиденција о покренутих поступцима принудног поравњања, стечаја или ликвидације;

3) податке којима Савезни завод за статистику располаже из регистра правних лица који он води;

4) податке којима располаже Савезна комисија за хартије од вредности и финансијско тржиште;

5) податке којима располажу републички органи за приватизацију о току приватизације;

6) податке којима располажу берзе;

7) податке којима банке и друге финансијске организације располажу из рачуноводствених евиденција (о оствареним показатељима пословања, класификацији билансне и ванбилансне активе и рекласификованим билансима стања и билансима успеха).

Податке из става 1. одредбе од 2 до 6 ове тачке Народна банка Југославије прибавља од органа и правних лица из тих одредаба, на основу уговора које са њима закључује.

Уговоре из става 2. ове тачке, у име Народне банке Југославије, закључује гувернер или лице које он овласти.

7. Подаци из тачке 6. ове одлуке сматрају се изворним подацима, и то:

1) статусни подаци о правном лицу: о идентификацији, о оснивању, оснивачима и оснивачком капиталу, о класификацији делатности, о овлашћењима и одговорностима, о заступању, о деловима правног лица, о повезивању, о управљању, о приватизацији, о платном промету и о принудном поравњању, стечају и ликвидацији;

2) рачуноводствени подаци о правном лицу: подаци из биланса стања и биланса успеха, подаци из додатног рачуноводственог извештаја – анекса, подаци из извештаја о расподели резултата и покрићу губитка и из биланса токова готовине и подаци из рекласификованих биланса стања и биланса успеха за банке и друге финансијске организације; подаци из извештаја о оствареним показатељима пословања банака и других финансијских организација, подаци из извештаја о класификацији билансне и ванбилансне активе банака и других финансијских организација;

3) мишљења овлашћеног ревизора о извршеној ревизији рачуноводствених извештаја правног лица;

4) подаци о блокади рачуна;

5) подаци о хартијама од вредности из рачуноводствених извештаја о основном (акцијском) капиталу и његовој структури, подаци о добити, дивидендама и нераспоређеној добити и подаци о смањењу, односно повећању капитала;

6) подаци о хартијама од вредности из Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности, о емисији краткорочних и дугорочних хартија од вредности, о акцијама – по врстама и о акцијама из приватизације;

7) подаци о тржишној вредности акција и берзанском курсу акција из евиденција берзе.

8. Изведени подаци су изворни подаци из тачке 7. ове одлуке исказани као:

1) индивидуални и збирни показатељи за оцену бонитета правних лица;

2) подаци агрегирани по класификацији делатности, величини правних лица, власничкој структури, овлашћењима, времену оснивања, облицима организовања, врсти послова и територијалној припадности.

9. Начин утврђивања и обелодањивања података о бонитету правних лица за потребе регистра бонитета и садржине извештаја о бонитету правних лица, мишљења о бонитету правних лица и каталога података о бонитету правних лица, уређују се Методологијом – општи део, која је дата уз ову одлуку и њен је саставни део.

Начин исказивања и израчунавања података о бонитету правних лица и садржине извештаја мишљења и каталога из става 1. ове тачке, ближе се уређује Методологијом – посебан део.

10. Подаци о бонитету правних лица дају се на основу захтева овлашћеног лица корисника података (у даљем тексту: захтев), на обрасцима БОН – ЗАХТЕВ 1 и БОН – ЗАХТЕВ 3, који су одштампани уз ову одлуку и њен су саставни део.

Корисник података једним захтевом може од Народне банке Југославије тражити податке само о једном правном лицу, осим захтева из тачке 4. одредба под 2 ове одлуке.

11. Подаци о бонитету правних лица дају се у писменој форми, на магнетном носиоцу података или електронски.

Корисници података су дужни да податке о бонитету правних лица користе само за потребе наведене у захтеву.

Податке о бонитету правних лица, у изворном облику, корисници података не могу објављивати, нити их давати осталим правним и физичким лицима, осим када захтевају податке о свом бонитету а за потребе наведене у захтеву.

Народна банка Југославије обавештава правно лице да је податке о бонитету тог лица дала корисницима података.

12. Подаци о бонитету правних лица који представљају пословну тајну дају се само уз претходну писмену сагласност тих лица.

Сагласност из става 1. ове тачке може бити појединачна (која се даје за сваки конкретан случај) и општа (која се даје унапред за одређени период), као и сагласност по основу чланства у Клубу бонитета (закључивањем уговора о приступу у Клуб бонитета и прихватањем правила тог клуба).

Уговор из става 2. ове тачке закључује гувернер или лице које он овласти.

13. Народна банка Југославије не даје податке о бонитету правних лица над којима је отворен стечајни поступак или поступак ликвидације, као ни податке о бонитету правних лица који представљају државну или војну тајну.

14. Мишљење о бонитету правних лица даје се на основу захтева корисника, на Обрасцу БОН - ЗАХТЕВ 2, који је одштампан уз ову одлуку и њен је саставни део.

15. За давање података, извештаја и мишљења о бонитету правних лица – Народна банка Југославије наплаћује накнаду утврђену одлуком којом се наплаћују накнаде за услуге које врши Народна банка Југославије.

16. У регистру бонитета се о бонитету правних лица воде подаци за период од десет година (од 1994. године).

Подаци о бонитету дати корисницима чувају се у Народној банци Југославије годину дана.

17. Народна банка Југославије одговорна је за истоветност података које даје са изворним подацима и за усклађеност тих података са Методологијом.

18. Начин и услови вођења регистра података о бонитету правних лица и давању података и мишљења о бонитету, уређени овом одлуком, примењиваће се до преношења ових послова у надлежност другог органа, односно другог правног лица, у складу са законом, а најдуже до 31. децембра 2003. године.

19. Даном почетка примене ове одлуке престаје да важи Одлука о начину и условима вођења регистра података о бонитету правних лица и давању података и мишљења о бонитету („Службени лист СРЈ”, бр. 29/2002).

20. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”, а примењиваће се од 1. јануара

2003. године, осим тачке 14. те одлуке, која ће се примењивати од 1. јула 2003. године.

О. бр. 139
25. децембра 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с.р.

МЕТОДОЛОГИЈА

ЗА УТВРЂИВАЊЕ ПОДАТАКА И ПОКАЗАТЕЉА О БОНИТЕТУ ПРАВНИХ ЛИЦА У СР ЈУГОСЛАВИЈИ

ОПШТИ ДЕО

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

1. Овом методологијом уређују се начин утврђивања и обелодањивања података и показатеља о бонитету правних лица у СР Југославији потребних за вођење регистра података о бонитету правних лица (у даљем тексту: регистар бонитета), садржина извештаја о бонитету правних лица, мишљења о бонитету правних лица и каталога података о бонитету правних лица.

Послови у вези с регистром бонитета обављају се у Народној банци Југославије – организационом делу који води регистар података о бонитету (у даљем тексту: Народна банка Југославије).

2. Овом методологијом утврђују се статусни подаци, рачуноводствени подаци и показатељи, подаци из извештаја о ревизији, подаци о блокади рачуна, подаци о хартијама од вредности и други релевантни подаци.

II. ПОДАЦИ И ПОКАЗАТЕЉИ О БОНИТЕТУ ПРАВНИХ ЛИЦА

Статусни подаци

3. Извори статусних података о бонитету правних лица су следећи: Народна банка Југославије (јединствени регистар рачуна, регистар банака и других финансијских организација којима је Народна банка Југославије издала дозволу за рад, регистар банака којима је Народна банка Југославије издала овлашћење за обављање платног промета са иностранством), регистар правних лица Савезног завода за статистику (РОЈ), регистри правних лица трговинских судова, регистри Савезне комисије за хартије од вредности и финансијско тржиште, евиденције републичких министарстава или органа за приватизацију и подаци које чланови Клуба бонитета достављају непосредно.

Извори података из става 1. ове тачке утврђени су Законом о платном промету, Законом о предузећима („Службени лист СРЈ”, бр. 29/96, 29/97, 59/98, 9/2001 и 36/2002), Законом о поступку за упис у судски регистар („Службени лист СРЈ”, бр. 80/94), Законом о класификацији делатности и о регистру јединица разврставања („Службени лист СРЈ”, бр. 31/96, 12/98, 59/98 и 74/99), Законом о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената („Службени лист СРЈ”, бр. 65/2002), Законом о рачуноводству („Службени лист СРЈ”, бр. 46/96, 74/99, 22/2001 и 71/2001), Законом о Народној банци Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 32/93, 41/94, 61/95, 29/97, 44/99 и 73/2000), Законом о ревизији рачуноводствених извештаја („Службени лист СРЈ”, бр. 30/96, 74/99 и 71/2001) Законом о основама промене власништва друштвеног капитала („Службени лист СРЈ”, бр. 29/96, 29/97, 59/98 и 74/99), Законом о приватизацији („Службени гласник РС”, бр. 38/2001) Законом о приватизацији привреде („Службени лист РС”, бр. 23/96, 6/99 и 59/2000).

4. Овом методологијом стандардизовани су следећи статусни подаци о бонитету правних лица:

- о идентификацији,
- о оснивању,
- о оснивачима и оснивачком капиталу,
- о класификацији делатности,
- о овлашћењима,
- о одговорности,
- о заступању,
- о деловима правног лица,
- о повезивању,
- о управљању,

- о приватизацији,
- о платном промету,
- о принудном поравњању, стечају и ликвидацији,
- подаци за контактирање.

5. Статусни подаци о бонитету правних лица прате се и ажурирају у складу с њиховим настајањем и њиховим променама.

6. Статусни подаци о бонитету правних лица су јавни подаци које Народна банка Југославије даје из евиденција и регистара којима располаже, као и јавни подаци из евиденција и регистара којима располажу трговински судови, Савезни завод за статистику, Савезна комисија за хартије од вредности и финансијско тржиште, Министарство за привреду и приватизацију Републике Србије, Савет за приватизацију Републике Црне Горе и Централна депозитна агенција Републике Црне Горе.

Рачуноводствени подаци и показатељи

7. Једнообразност евиденција рачуноводствених података и показатеља по групама правних лица обезбеђује се подзаконским актима донетим у складу са Законом о рачуноводству, којима се прописују посебни контни оквири и садржај појединих рачуна у контним оквирима, и то посебно за предузећа и задруге, за банке и друге финансијске организације, за организације за осигурање и за берзе и берзанске посреднике.

8. Извори рачуноводствених података за утврђивање бонитета правних лица су рачуноводствени годишњи извештаји предузећа и задруга, банака и других финансијских организација, организација за осигурање и берзанских посредника, а обезбеђују се коришћењем података из следећих образаца:

- биланса стања,
- биланса успеха,
- додатног рачуноводственог извештаја – анекса,
- извештаја о расподели резултата и покрићу губитка,
- биланса токова готовине,
- рекласификованог биланса стања за банке и друге финансијске организације,
- рекласификованог биланса успеха за банке и друге финансијске организације,
- извештаја о оствареним показатељима пословања банака и других финансијских организација (Образац БОН),
- извештаја о класификацији билансне и ванбилансне активе банака и других финансијских организација (Образац КА).

Извори података из става 1. ове тачке дефинисани су Законом о рачуноводству, Законом о Народној банци Југославије и Законом о банкама и другим финансијским организацијама.

Извори података из става 1. ове тачке воде се у Народној банци Југославије, а начин прикупљања, коришћења и обраде тих података прописан је подзаконским актима донетим на основу закона наведених у том ставу.

9. Рачуноводствени подаци и показатељи о бонитету правних лица из рачуноводствених извештаја израчунавају се у временским серијама од 10 година – при чему је база 1994. година, и то тако што се првом следећом годином елиминише прва година из десетогодишње серије.

Изузетно од става 1. ове тачке, за податке и показатеље о бонитету банака и других финансијских организација база година је 2000. година, а подаци и показатељи су из рекласификованих биланса стања и биланса успеха и из образаца БОН и КА.

10. Базни (изворни) ниво рачуноводствених података чине следећи подаци: подаци садржани у обрасцима годишњих извештаја почев од 1994. године, исказани у складу са Законом о рачуноводству који је био на снази у години за коју су подаци исказани, затим подаци садржани у рекласификованим обрасцима биланса стања и биланса успеха, исказани у складу са упутством о начину израде и роковима достављања рекласификованог биланса стања и биланса успеха банака и других финансијских организација које је било на снази у години за коју су рекласификовани подаци исказани, као и подаци садржани у обрасцима БОН и КА исказани у складу са Одлуком о ближим условима примене чл. 26. и 27. Закона о банкама и другим финансијским организацијама која је била на снази у години за коју су подаци исказани.

Подаци за берзанске посреднике груписани су у посебну целину, преузимањем из група правних лица у које су разврстани при оснивању, а на основу списка берзанских посредника који су добили дозволу за рад од Савезне комисије за хартије од вредности и финансијско тржиште.

11. Први (изведени) ниво временске серије података, почев од 1994. године, израчунава се сажимањем позиција биланса стања и биланса успеха у складу са Законом о рачуноводству из 1996. године, а исказују се само билансне позиције битне за израчунавање показатеља, односно билансне позиције које обухватају припремање биланса за анализу.

Подаци из става 1. ове тачке стандардизовани су по групама правних лица, и то за:

- 1) предузећа и задруге:
 - сажети биланс стања,
 - сажети биланс успеха,
 - сажети биланс токова готовине,
 - додатни рачуноводствени извештај – анекс I,
 - биланс стања припремљен за утврђивање нето обртног фонда,
 - биланс успеха припремљен за утврђивање показатеља о успешности пословања,
 - извештај о расподели резултата и покрићу губитка;
- 2) банке и друге финансијске организације:
 - сажети биланс стања,
 - сажети биланс успеха,
 - сажети биланс токова готовине,
 - додатни рачуноводствени извештај – анекс I,
 - биланс стања припремљен за анализу по рачуности и по преклу (динарски и девизни),
 - биланс стања припремљен за утврђивање показатеља,
 - биланс успеха припремљен за утврђивање показатеља о успешности пословања,
 - извештај о расподели резултата и покрићу губитка;
- 3) организације за осигурање:
 - сажети биланс стања,
 - сажети биланс успеха,
 - сажети биланс токова готовине,
 - додатни рачуноводствени извештај – анекс I,
 - биланс стања припремљен за анализу,
 - биланс успеха припремљен за утврђивање показатеља о успешности пословања,
 - извештај о расподели резултата и покрићу губитка;
- 4) берзанске посреднике:
 - сажети биланс стања,
 - сажети биланс успеха,
 - додатни рачуноводствени извештај – анекс I,
 - биланс стања припремљен за анализу,
 - биланс успеха припремљен за утврђивање показатеља о успешности пословања,
 - извештај о расподели резултата и покрићу губитка.

12. Други (изведени) ниво временске серије података за банке и друге финансијске организације, почев од 2000. године, израчунава се сажимањем рекласификованих билансних позиција стања и успеха у складу са Упутством о начину израде и роковима достављања рекласификованог биланса стања и биланса успеха банака и других финансијских организација („Службени лист СРЈ”, бр. 31/99, 11/2000, 13/2000 и 52/2002).

Подаци из става 1. ове тачке стандардизовани су на обрасцима:

- сажети рекласификовани биланс стања,
 - сажети рекласификовани биланс успеха,
 - рекласификовани рачун и валутни подбиланс.
13. Трећи (изведени) ниво временске серије података, почев од 1998. године, чине консолидовани подаци који се, у складу са Одлуком о утврђивању рачуноводственог стандарда о Консолидованом годишњем рачуну („Службени лист СРЈ”, бр. 11/98), исказују на обрасцима билансних шема групе правних лица којој припада матично правно лице.

За сложена правна лица са консолидованим билансима, бонитет се утврђује на основу података и показатеља из првог нивоа података (сажети биланс стања, сажети биланс успеха и додатни рачуноводствени извештај – анекс I) за појединачна правна лица из тачке 11. ове методологије – и то за предузећа и задруге, за банке и друге финансијске организације и за организације за осигурање.

За зависна правна лица која у консолидоване извештаје матичног правног лица нису укључена због малог значаја различитих делатности које обављају и других разлика, иако испуњавају услове предвиђене за консолидацију – бонитет се утврђује на основу података из њихових биланса.

14. Четврти (изведени) ниво временске серије података, почев од 1994. године, чине збирни подаци правних лица разврстани по критеријумима, и то за:

1) предузећа и задруге:

– класификација делатности (привредна област и индустријска грана),

– величина правног лица (велика, средња, мала),

– власничка структура (државна, друштвена, приватна, задружна и мешовита),

– територијална припадност (СР Југославија, Република Црна Гора, Република Србија укупно и у томе посебно Србија без аутономних покрајина, Аутономна Покрајина Војводина и Аутономна Покрајина Косово и Метохија);

2) банке и друге финансијске организације:

а) за банке:

– овлашћења за обављање послова са иностранством (велико, средње и мало),

– овлашћења за обављање платног промета у земљи,

– време оснивања (основане пре и после 1989),

– територијална припадност (СР Југославија, Република Црна Гора, Република Србија укупно и у томе посебно Србија без аутономних покрајина, Аутономна Покрајина Војводина и Аутономна Покрајина Косово и Метохија);

б) за друге финансијске организације:

– овлашћења за обављање платног промета у земљи,

– територијална припадност (СР Југославија, Република Црна Гора, Република Србија укупно и у томе посебно Србија без аутономних покрајина, Аутономна Покрајина Војводина и Аутономна Покрајина Косово и Метохија);

3) организације за осигурање:

– облици оснивања (акционарско друштво, деоничарско друштво, друштво за узајамно осигурање, агенције и остале организације),

– територијална припадност (СР Југославија, Република Црна Гора, Република Србија укупно и у томе посебно Србија без аутономних покрајина, Аутономна Покрајина Војводина и Аутономна Покрајина Косово и Метохија);

4) берзанске посреднике:

– врста посла (брокери и дилери),

– територијална припадност (СР Југославија, Република Црна Гора, Република Србија укупно и у томе посебно Србија без аутономних покрајина, Аутономна Покрајина Војводина и Аутономна Покрајина Косово и Метохија).

Изведени подаци из става 1. ове тачке израчунавају се (групишу) из временских серија података из првог нивоа (сажети биланс стања, сажети биланс успеха и додатни рачуноводствени извештај – анекс I) и извештаја о расподели резултата и покрићу губитка, а за банке и друге финансијске организације – и из другог нивоа (сажети рекласификовани биланс стања, сажети рекласификовани биланс успеха и рочни и валутни подбиланс), и то посебно за предузећа и задруге, за банке и друге финансијске организације, за организације за осигурање и за берзанске посреднике.

15. Показатељи за оцену бонитета правних лица утврђују се на основу рачуноводствених података из тач. од 11. до 14. ове методологије.

Пети (изведени) ниво временске серије показатеља из става 1. ове тачке, почев од 1994. године, израчунава се из првог, другог, трећег и четвртог нивоа података, и то посебно за:

1) предузећа и задруге:

– показатељи имовинске структуре (интензитет улагања у основна средства, интензитет финансијских улагања, интензитет улагања у обртну имовину, степен отписаности основних средстава, квота отписа основних средстава),

– показатељи пословне активности (однос основних средстава и пословних средстава, коефицијент обрта укупне имовине, коефицијент обрта потраживања од купаца, време везивања потраживања од купаца, коефицијент обрта обавеза према добављачима, време везивања обавеза према добављачима),

– показатељи структуре капитала (квота сопственог капитала, квота позајмљеног капитала, степен задужености предузећа),

– показатељи ликвидности (показатељи дугорочне конгруенције рокова, статички показатељи ликвидности, нето обртни фонд, рацио нето обртног фонда, степен покрића залиха нето обртним фондом, трајност отплата),

– динамички показатељи ликвидности (cash flow, funds flow),

– показатељи успешности (рентабилност сопственог капитала пре и после опорезивања, рентабилност укупног капитала пре и после опорезивања, маржа добитка, квота расподеле, рентабилитет имовине неопходне предузећу, учешће камате у укупном приходу, левејиге фактор, левејиге ризик, стопа раста сопственог капитала),

– показатељи тржишне вредности (зараде по акцији, дивидендна стопа, билансна вредност по акцији, берзански курс акције, рацио цена/зарада по акцији, рацио плаћања дивиденди),

– показатељи будућег развоја (квота раста предузећа, трошкови истраживања и развоја);

2) банке и друге финансијске организације:

а) из рачуноводствених извештаја:

– показатељи финансијске снаге (обим активе, добитак или губитак),

– показатељи профитабилности (стопа приноса на активу, стопа умањености активе – бруто и нето, стопа приноса на капитал, стопа приноса на просечно ангажовани капитал, стопа приноса на акцијски капитал, стопа приноса на просечно ангажовани акцијски капитал, цена туђег капитала, вредност прихода према укупној вредности активе, просечна вредност каматоносне активе према просечној активи, рентабилност трајног капитала),

– показатељи структуре биланса (квалитет динарског и укупног кредитног портфеља, резерва за губитак у односу на нето губитак, однос туђих и сопствених средстава, стопа ревалоризације капитала),

– показатељ ефикасности пословања,

– показатељ продуктивности,

– анализа марже (приход од камате у односу на укупну вредност прихода, трошкови камата у односу на укупне приходе),

– показатељи ликвидности (стопе текуће примарне и секундарне ликвидности, учешће ликвидне активе у укупној активи, коефицијент трансформације, ГЕП ликвидности, осетљивост биланса на промене у каматној стопи),

б) из рекласификованих биланса:

– показатељ структуре биланса (стопа потенцијалног губитка),

– показатељи ликвидности (коефицијент ликвидности, коефицијент трансформације, стопе текуће и секундарне ликвидности, учешће ликвидне активе у укупној активи),

в) из образаца БОН и КА:

– показатељи структуре биланса (квалитет активе – Образац КА, адекватност капитала – Образац БОН, коефицијент пласмана у основна средства – Образац БОН);

3) организације за осигурање:

– општи показатељ (учешће премије организације за осигурање у укупној премији у СР Југославији),

– показатељи ликвидности (општи и ригорозни рацио ликвидности, степен покривености обртних средстава дугорочним изворима, степен отписа потраживања, рацио обртног фонда),

– показатељи финансијске структуре (I и II степен покрића, интензитет финансијских улагања, интензитет обртне имовине, квоте сопственог и позајмљеног капитала, степен задужености),

– показатељи успешности (степен покрића пословних расхода, рентабилитет сопственог и укупног капитала после опорезивања, левејиге фактор, нето добитак по акцији),

– посебни показатељи (степен покривености ликвидираних и резервисаних штета техничком премијом, економичност трошкова спровођења осигурања, премија осигурања по раднику, трошкови спровођења осигурања по раднику, степен техничке сигурности, степен готовинског покрића обавеза за штете и уделе у штетама, степен сигурности осигуравајућег покрића, степен сигурносног потенцијала);

4) берзанске посреднике:

– показатељи финансијске снаге (обим активе, укупан капитал, добитак, губитак),

– показатељи ликвидности (однос краткорочних обавеза и потраживања, коефицијент финансијске стабилности, однос пословних прихода и расхода, однос финансијских прихода и расхода),

– показатељи структуре биланса (учешће краткорочних потраживања у активи, учешће краткорочних обавеза у пасиви, однос основног капитала и активе),

– показатељи профитабилности (каматоносна актива, учешће прихода од камата у укупним приходима, учешће прихода од провизија у укупним приходима, остварена разлика у цени за дилера, стопа приноса на укупан капитал, стопа приноса на сопствени капитал, зараде по акцији).

16. За показатеље из тачке 15. ове методологије даје се начин њиховог исказивања и израчунавања, као и њихово значење.

17. Рачуноводствени подаци и показатељи као подаци о бонитету правног лица који се дају на основу годишњих извештаја правних лица – представљају јавне податке.

Подаци из рекласификованог биланса стања и рекласификованог биланса успеха и подаци из образаца БОН и КА које банке и друге финансијске организације достављају Народној банци Југославије – представљају јавне податке ако су банке и друге финансијске организације дале сагласност за њихово коришћење.

Мишљење овлашћеног ревизора

18. У складу са Законом о ревизији рачуноводствених извештаја, ревизија је обавезна за велика и средња предузећа, за банке и друге финансијске организације, за организације за осигурање, за берзанске посреднике, као и за све емитенте који своје хартије од вредности продају јавном понудом. Изузетно, од 2000. године закључно са 2003. годином, средња предузећа не подлежу обавези ревизије рачуноводствених извештаја, осим оних предузећа у која су страна лица уложила капитал најмање у износу један милион САД долара или у противвредности других страних средстава плаћања, и предузећа која су трајно уложила капитал у иностранству. Ревизија рачуноводствених извештаја за 1997. годину, и за наредне године закључно са 1999. годином, обавља се у складу са уредбама о критеријумима и динамички ревизије рачуноводствених исказа за 1997, 1998. и 1999. годину.

19. Извор података о извршеној ревизији рачуноводствених извештаја је евиденција (скенирање или препис) мишљења овлашћеног ревизора, које усвоји надлежни орган правног лица код кога је обављена ревизија, а које овлашћени ревизор израђује на основу извештаја о извршеној ревизији рачуноводствених извештаја.

Извор података из става 1. ове тачке дефинисан је Законом о ревизији рачуноводствених извештаја и, почев од 2000. године, води се у Народној банци Југославије, а начин обраде тих података (евидентирање, скенирање или препис) уређује се упутствима Народне банке Југославије.

20. Мишљење овлашћеног ревизора може бити:

– позитивно – да су рачуноводствени извештаји објективни и истинити;

– мишљење с резервом – да се овлашћени ревизор не слаже са исказивањем одређених позиција у рачуноводственим извештајима;

– уздржавајуће – да постоје пословни догађаји или потенцијалне обавезе чији је исход неизвесан или ограничења у обиму ревизије због којих се мишљење не може изразити;

– негативно – да рачуноводствени извештаји нису ни објективни ни истинити.

Измена садржине рачуноводствених извештаја на основу мишљења овлашћеног ревизора узима се у обзир при оцени бонитета.

21. Стандардизовани извештај о извршеној ревизији – подаци о ревизији рачуноводствених извештаја, садржи податке из евиденције о обавези вршења ревизије рачуноводствених извештаја и мишљење овлашћеног ревизора.

22. Подаци из мишљења овлашћеног ревизора које је усвојио надлежни орган правног лица представљају јавне податке и користе се за давање података о бонитету тог лица.

Подаци о блокади рачуна

23. Извор података о блокади рачуна за утврђивање бонитета правних лица јесте Народна банка Југославије, а ти се подаци добијају обрадом података из јединственог регистра рачуна и евиденција принудне наплате о данима неликвидности.

Извори података из става 1. ове тачке дефинисани су Законом о платном промету и прописима Народне банке Југославије, а воде се у Народној банци Југославије. Начин прикупљања, коришћења и обраде тих података утврђује се подзаконским актима донетим на основу наведеног закона и упутствима Народне банке Југославије.

24. Подаци о данима неликвидности правних лица израчунавају се за последњих шест месеци до месеца у коме се даје извештај – на нивоу месечних и дневних података за текући месец.

Подаци из става 1. ове тачке стандардизовани су по следећим групама:

– блокада рачуна на дан који претходи дану сачињавања извештаја;

– број дана блокаде у текућем месецу;

– број дана блокаде по месецима;

– најдужа непрекидна блокада у последњих шест месеци до месеца у коме се даје извештај и за текући месец до дана који претходи дану сачињавања извештаја.

Подаци о хартијама од вредности

25. Извори података о хартијама од вредности за бонитет правних лица су годишњи рачуноводствени извештаји, Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности и берзе.

Извори података из става 1. ове тачке обезбеђују податке о:

– основном (акцијском) капиталу и његовој структури,

– добити, дивиденди и нераспоређеном добитку,

– смањењу, односно повећању капитала,

– емисији краткорочних и дугорочних хартија од вредности,

– акцијама по врсти (обичне и приоритетне),

– акцијама из приватизације,

– тржишној вредности акција,

– берзанском курсу акција.

Извори података из става 1. ове тачке дефинисани су Законом о рачуноводству, Законом о платном промету, Законом о тржишту хартија од вредности, Законом о основама промене власништва друштвеног капитала, Законом о приватизацији и Законом о приватизацији привреде Црне Горе, као и другим прописима, и воде се у Народној банци Југославије или у трговинским судовима. Начин прикупљања, коришћења и обраде ових података утврђен је подзаконским актима наведених закона и упутствима институција надлежних за обезбеђивање података о хартијама од вредности.

26. Подаци и показатељи о хартијама од вредности правних лица који се израчунавају из рачуноводствених извештаја исказују се у временским серијама од 10 година, а из Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности – за текућу календарску годину.

Подаци и показатељи из тачке 25. ове методологије су зарада по акцији, дивидендна стопа, билансна вредност по акцији, берзански курс акције, рацио цене/зараде по акцији, рацио плаћања дивиденди, а стандардизовани су посебно за предузећа и задруге, за банке и друге финансијске организације, за организације за осигурање и за берзанске посреднике.

27. Подаци о хартијама од вредности из рачуноводствених извештаја и регистра трговинских судова представљају јавне податке.

III. ИЗВЕШТАЈ О БОНИТЕТУ ПРАВНИХ ЛИЦА

28. Извештај о бонитету правних лица (у даљем тексту: извештај о бонитету), у смислу ове методологије, представља система-тизовани минимални сет података и показатеља о правном лицу.

29. Извештај о бонитету састоји се од следећих делова:

– први део – статусни подаци,

– други део – рачуноводствени показатељи,

– трећи део – мишљење овлашћеног ревизора,

– четврти део – извештај о извршеној контроли пословања правног лица, закључно са годишњим рачуном за 2001. годину,

– пети део – подаци о блокади рачуна правног лица,

– шести део – показатељи о хартијама од вредности.

30. Први део извештаја о бонитету садржи сет изабраних ажурираних статусних података карактеристичних за сваку групу правних лица на дан израде овог извештаја, са назнаком последње промене о:

– идентификацији,

– оснивању,

– оснивачима и оснивачком капиталу,

– класификацији делатности,

– овлашћењима,

– одговорностима,

– заступању,

– деловима правног лица,

– повезивању,

– управљању,

– приватизацији,

– платном промету,

– принудном поравнању, стечају и ликвидацији.

31. Други део извештаја о бонитету садржи временску серију сета изабраних индивидуалних рачуноводствених показатеља правног лица за пет последњих година, закључно с годином која претходи години у којој се даје тај извештај, као и њихов однос према збирним показатељима из тач. 13. и 14. ове методологије. Овај део садржи и релевантне релације (просечне, минималне и максималне величине) за оцену бонитета и њихово значење. Други део извештаја о бонитету стандардизован је посебно за:

– предузећа и задруге (показатељи имовинске структуре, пословне активности, структуре капитала, ликвидности, динамичке ликвидности, пословне успешности, тржишне вредности и будућег развоја);

– банке и друге финансијске организације (показатељи финансијске снаге, профитабилности, структуре биланса, ефикасности пословања, продуктивности, анализе марже и ликвидности);

– организације за осигурање (показатељи ликвидности, финансијске структуре и успешности, као и посебни показатељи);

– берзанске посреднике (показатељи финансијске снаге, ликвидности, структуре биланса и профитабилности).

32. Трећи део извештаја о бонитету садржи последње оригинално (скенирано) мишљење овлашћеног ревизора на основу извршене ревизије рачуноводствених извештаја и података о обавези вршења ревизије у претходном периоду, као и врсту тог мишљења ако је ревизија извршена.

33. Четврти део извештаја о бонитету представља последњи оригинални (скенирани) извештај о контроли, закључно са годишњим рачуном за 2001. годину.

34. Пети део извештаја о бонитету садржи податке о томе да ли је рачун блокиран и о данима блокаде за последњих шест месеци, као и њихов графички приказ.

35. Шести део извештаја о бонитету садржи сет изабраних показатеља о хартијама од вредности за последњих пет година (показатељи тржишне вредности), закључно с годином која претходи години у којој се даје тај извештај.

36. Извештај о бонитету саставља се посебно за предузећа и задруге, за банке и друге финансијске организације, за организације за осигурање и за берзанске посреднике.

IV. МИШЉЕЊЕ О БОНИТЕТУ ПРАВНИХ ЛИЦА

Мишљење о бонитету предузећа и задруга

37. Узимањем у обзир сета минималног броја или свих показатеља прописаних за предузеће – формира се мишљење (закључак):

1) да је (или није) посматрано предузеће рентабилно;

2) да је (или није) посматрано предузеће сигурно и ликвидно;

3) да је (или није) посматрано предузеће независно;

4) да је (или није) посматрано предузеће способно за прилагођавање;

5) да висина сопственог капитала посматраног предузећа одговара (или не одговара) ризику;

6) да је (или није) политика расподеле посматраног предузећа у функцији оптимизирања тржишне вредности акција и предузећа у целини;

7) да су индикатори будућег раста посматраног предузећа повољни (или неповољни).

Ово мишљење се формира укрштањем показатеља, њиховим поређењем (у времену) с просецима у привредним областима, у индустријским гранама и са очекивањима, као и са општеприхваћеним стандардима.

38. Да је предузеће рентабилно (или није) потврђује нарочито:

– стопа укамаћења укупног капитала,

– стопа укамаћења сопственог капитала,

– leverage ефект и leverage фактор ризика.

39. Да је предузеће сигурно и ликвидно (несигурно и неликвидно) потврђују:

– висина сопственог капитала и рентабилно пословање;

– адекватност финансирања, која се испољава у власничкој и рочној структури капитала, финансирању сталне имовине пре свега сопственим капиталом, а дугорочно везаних обртних средстава дугорочним капиталом, што претпоставља позитивни нето обртни фонд и апроксимацију покрића залиха нето обртним фондом;

– усаглашена (синхронизирана) брзина обртања потраживања и краткорочно позајмљеног капитала (обавеза);

– да величина новчаног тока који потиче из пословног процеса (cash flow) оствареног у прошлости индицира поправљање или одржавање могућности плаћања у будућности;

– да промена нето обртног фонда који потиче из свих новчаних токова (а не само из пословних) потврђује или оповргава прогнозу одржавања способности плаћања (ликвидности).

40. Да је предузеће независно (или није) нарочито гарантују: рентабилно пословање, високи нето обртни фонд, брзо ослобађање капитала везаног у имовини која није у новчаној форми (брзо обртање имовине, али и обавеза) и перманентна способност плаћања (ликвидност) – што све минимизира могућност намећања неповољних захтева повериоца.

41. Да је предузеће способно (или није) за прилагођавање измењеним условима пословања (захтев флексибилности), што је ризик конјуктурних колебања, испољен пре свега у ширењу и сужавању тржишта – потврђују захтеви за додатним капиталом или потреба да се позајмљени капитал врати. Захтевана еластичност у финансирању подразумева адекватно финансирање и адекватну диспозицију капитала, што значи да је фиксне потребе потребно финансирати сопственим капиталом, а варијабилне потребе – позајмљеним капиталом.

42. Да висина сопственог капитала предузећа одговара (или не одговара) ризику (што значи да већи ризик захтева већи сопствени капитал) – јесте захтев обрнуто сразмеран принципу рентабилности (већа рентабилност значи мањи ризик, а то захтева мањи сопствени капитал, и обрнуто). За закључивање о томе колика је покривеност ризика служе, поред показатеља рентабилности за различите периоде у прошлости, показатељи као што су квота сопственог капитала и стопа задужености.

43. Да је (или није) политика расподеле предузећа у функцији оптимизирања тржишне вредности акција – потврђују берзански, односно тржишни курс акција већи од билансног, растући добитак по акцији и квота расподеле која води рачуна о дивиденди, али и о расту сопствених извора.

44. Индикатори будућег раста предузећа су нарочито:

– брже реинвестирање у постојећу имовину од њеног отписа;

– растући трошкови истраживања и развоја;

– брже повећање обима пословања (раст прихода од продаје) у односу на грану.

Евентуални раскорак између развоја рентабилности, с једне, и сигурности и ликвидности, с друге стране, претпоставља прогнозу последица таквог раскорака, критичну тачку у временском погледу и напомену о мерама за усаглашавање развоја рентабилности и одржавања финансијске равнотеже.

Мишљење о бонитету банака и других финансијских организација

45. Узимањем у обзир сета минималног броја или свих прописаних показатеља формира се мишљење (закључак) да је (или није) посматрана банка или друга финансијска организација:

1) ликвидна,

2) сигурна,

3) рентабилна.

46. У анализи тржишног положаја дају се компаративни подаци о банци и о другим банкама, о другој финансијској организацији и о другим финансијским организацијама, који су предвиђени овом методологијом. На основу те анализе, доноси се закључак о тржишној снази банке или друге финансијске организације.

47. У анализи тренда анализира се еволуција основних билансних величина банке или друге финансијске организације у изабраној временској серији (уз ограде о утицају инфлације, девизног курса и рачуноводствених политика). Посебно се анализирају валутни и рочни подбиланси и изводи закључак о вероватном кретању величина (хипотетичка анализа, односно тзв. ако–онда анализа).

48. У анализи индикатора пословања даје се анализа индикатора профитабилности, ликвидности, квалитета активе, билансне структуре и других показатеља (GEP ликвидности, осетљивост на промене каматне стопе). На основу те анализе, изводе се закључци о интензитету индикатора и о њиховом поређењу с нормативним или просечним величинама или екстремним одступањима.

49. Закључак о кредитном ризику представља резиме анализа из тач. од 46. до 48. ове методологије.

Ако постоје елиминаторни фактори, из којих следи негативно мишљење, они се дају таксативно (отворен поступак стечаја или ликвидације, негативни cash flow, неликвидност, губитак, стопа потенцијалних губитака изнад нормативне итд). Такође, наводе се значајне чињенице које могу угрозити наставак пословања банке (велике блокаде, неиспуњени мултипликатори, стално максимално коришћење обавезне резерве).

Закључци о кредитном ризику посебно се односе на:

- тржишну позицију и процену развоја (раст депозита, нове емисије, цена акција),
- стабилност и задовољавајући обим цасх флов-а,
- стабилност и адекватност добити,
- побољшање/погоршање квалитета активе.

Мишљење о бонитету организација за осигурање

50. На основу утврђеног сета рачуноводствених података за оцену бонитета, мишљење о бонитету организације за осигурање у функцији оцене кредитне способности треба да укаже на:

- 1) њену тржишну позицију,
- 2) сигурност,
- 3) рентабилност,
- 4) ликвидност.

51. Тржишна позиција организације за осигурање изводи се анализом финансијске снаге те организације изражене у билансној суми, величини капитала и добити (губитак), као и поређењем ових величина са адекватним величинама других организација за осигурање укупно – по облицима организовања и територијалној припадности.

52. Сигурност организације за осигурање анализира се на основу података о капиталу, почетној резерви сигурности, дугорочним резервисањима (математичка резерва осигурања живота, резерва сигурности, резервисања за масовну и катастрофалну штету) и краткорочним резервисањима (преносна премија, резервисане штете).

Сигурност организације за осигурање посматра се и кроз њено учешће у реосигурању и саосигурању, као и кроз износ премија, односно удела у накнади штете по овим основама.

Посебни показатељи који се користе у анализи сигурности су степен покривености ликвидираних и резервисаних штета техничком премијом, степен техничке сигурности, степен сигурности осигуравајућег покрића и степен сигурносног потенцијала. Та анализа треба да укаже и на ризике из пословања саме осигуравајуће организације – кроз показатеље степена задужености, квоте сопственог капитала, обима гарантних резерви и степена наплативости потраживања.

53. Рентабилност организације за осигурање утврђује се анализом прихода те организације, по обиму и врсти осигурања, реконструкцијом техничке премије и њене структуре, износом преносних премија и исплатом штете, као и на основу сета показатеља о степену покрића пословних расхода, о стопи приноса на сопствена средства и о нето добити по акцији. Аналитички се посматрају трошкови спровођења осигурања и износи резервисања, као и технички резултат осигурања.

54. Анализа ликвидности организације за осигурање даје преглед њене краткорочне ликвидности, посебно са становишта покрића краткорочних обавеза ликвидним средствима. У ту сврху користе се општи и ригорозни ратио обртног фонда.

Из анализе готовинског тока утврђује се способност организације да генерише довољну ликвидност.

55. На основу наведених анализа утврђује се текућа кредитна способност организације за осигурање и пројектује тренд њене кредитне способности, и то посебно:

- развој (еволуција) тржишног положаја,
- адекватност новчаног тока,
- степен покривености ризика који се осигуравају,
- способност за наставак пословања (покриће сопствених ризика).

Мишљење о бонитету берзанских посредника

56. Узимањем у обзир сета минималног броја или свих прописаних показатеља, формира се мишљење (закључак) да је (или није) посматрани берзански посредник:

- 1) сигуран (финансијска снага),
- 2) ликвидан,
- 3) рентабилан.

57. Да је берзански посредник сигуран потврђује:

- висина капитала у односу на преузети ризик,
- остварени добитак.

58. Да је берзански посредник ликвидан показује адекватност финансирања испољена у рочној структури извора и пласмана.

59. Да је берзански посредник рентабилан показује:

- каматоносна актива,
- учешће прихода од камата у укупним приходима,
- учешће прихода од накнада у укупним приходима,
- стопа приноса на укупан капитал,
- зарада по акцији,
- остварена разлика у цени за дилере.

V. КАТАЛОГ ПОДАТАКА О БОНИТЕТУ ПРАВНИХ ЛИЦА

60. Каталог података о бонитету правних лица (у даљем тексту: каталог) садржи све стандардизоване индивидуалне и збирне податке и показатеље утврђене овом методологијом и дате под насловима:

- а) подаци и показатељи о бонитету правних лица,
- б) извештај о бонитету правних лица,
- в) мишљење о бонитету правних лица.

61. Систематизација (груписање) података и показатеља у каталогу врши се у форми прегледа, извештаја, информација или публикација, обједињених на различитим нивоима или појединачно, и то на следећи начин:

а) подаци и показатељи о бонитету правних лица:

- 1) статусни подаци,
- 2) временске серије рачуноводствених података и показатеља:
 - базни (изворни) ниво података почев од 1994. године,
 - први (изведени) ниво података почев од 1994. године, у складу са Законом о рачуноводству из 1996. године – сажети биланси,
 - други (изведени) ниво података почев од 2000. године – рекласификовани подаци банака и других финансијских организација,
 - трећи (изведени) ниво података почев од 1998. године – консолидовани подаци,
 - четврти (изведени) ниво података почев од 1994. године – збирни подаци,
 - пети (изведени) ниво података почев од 1994. године – показатељи за оцену бонитета,

3) мишљење овлашћеног ревизора,

4) извештај о извршеној контроли пословања, закључно са годишњим рачуном за 2001. годину,

5) подаци о блокади рачуна,

б) подаци о хартијама од вредности;

б) извештај о бонитету правних лица;

в) мишљење о бонитету правних лица;

г) макроекономске информације;

д) специјални аранжмани на захтев корисника.

Подаци и показатељи из става 1. ове тачке групишу се посебно за предузећа и задруге, за банке и друге финансијске организације, за организације за осигурање и за берзанске посреднике.

Детаљан преглед података, показатеља и извештаја из става 1. одредбе под а, б и в ове тачке, по групама правних лица, садржан је у каталогу и посебно се води, на начин прописан овом методологијом.

62. Подаци о бонитету правних лица дају се у писменој форми, на магнетном носиоцу података или електронски.

Образац БОИ - ЗАХТЕВ 1

ЗАХТЕВ ЗА ДАВАЊЕ ПОДАТАКА О БОНИТЕТУ

Подносилац захтева	
Правно лице	Физичко лице
Назив	Име и презиме
Седиште	Место
Адреса	Адреса
Лице за контакт	Телефон
Телефон	Јед. матични број ¹
Телефакс	Број личне карте ¹
Матични број ¹	Број путне исправе ²
Жиро-рачун ¹	<p style="text-align: center;">Центар за бонитет Телефакс 011 3283 276</p>
Држава ²	
Овлашћење ²	

¹ Попуњавају само домаћа лица. ² Попуњавају само страна лица.

НАРОДНА БАНКА ЈУГОСЛАВИЈЕ
РЕГИСТАР ПОДАТАКА О БОНИТЕТУ ПРАВНИХ ЛИЦА

Овим захтевом траже се подаци о бонитету правног лица	
Назив правног лица	
Седиште	Адреса ³
Матични број ³	Жиро-рачун ³

³ Подаци нису обавезни, али су пожељни ради лакше идентификације правног лица.

Намена коришћења података:

Начин плаћања: авансно	преко жиро-рачуна ☐	платном картицом ☐	
Начин обраде	на српском језику ☐	на енглеском језику ☐	
Начин доставе	поштом ☐	факсом ⁴ ☐	лично ☐

Означити једну од могућности у сваком од осењених редова.

⁴ на сопствену одговорност

Спецификација података који се траже		
Каталожни број ⁵	Врста података ⁵	Период ⁵

⁵ Преузети из каталога података о бонитету правних лица.

(место и датум)

(потпис и печат)

Напомена: За страну правно лице податке доставља физичко лице (домаће или страну), на основу овлашћења које добије од тог страног правног лица. Овлашћење се доставља на увид. Подносилац захтева добијене податке не сме објављивати, нити давати другом лицу у изворном облику.

Образац БОН – ЗАХТЕВ 2

ЗАХТЕВ ЗА ДАВАЊЕ МИШЉЕЊА О БОНИТЕТУ

Подносилац захтева	
Правно лице	Физичко лице
Назив	Име и презиме
Седиште	Место
Адреса	Адреса
Лице за контакт	Телефон
Телефон	Јед. матични број ¹
Телефакс	Број личне карте ¹
Матични број ¹	Број путне исправе ²
Жиро-рачун ¹	<p style="text-align: center;">Центар за бонитет Телефакс 011 3283 276</p>
Држава ²	
Овлашћење ²	

¹ Попуњавају само домаћа лица. ² Попуњавају само страна лица.

НАРОДНА БАНКА ЈУГОСЛАВИЈЕ
РЕГИСТАР ПОДАТАКА О БОНИТЕТУ ПРАВНИХ ЛИЦА

Овим захтевом тражи се мишљење о бонитету правног лица	
Назив правног лица	
Седиште	Адреса ³
Матични број ³	Жиро-рачун ³

³ Подаци нису обавезни, али су пожељни ради лакше идентификације правног лица.

Намена коришћења мишљења:				
Начин плаћања: авансно	преко жиро-рачуна	☐	платном картицом	☐
Начин обраде	на српском језику	☐	на енглеском језику	☐
Начин доставе	поштом	☐	лично	☐

Означити једну од могућности у сваком од осенчених редова.

_____ (место и датум)

_____ (потпис и печат)

Напомена: За страног правног лица податке доставља физичко лице (домаће или страног), на основу овлашћења које добије од тог страног правног лица. Овлашћење се доставља на увид. Подносилац захтева добијене податке не сме објављивати, нити давати другом лицу у изворном облику.

Образац БОИ – ЗАХТЕВ 3

ЗАХТЕВ ЗА УСЛУГЕ СПЕЦИЈАЛНИХ АРАНЖМАНА

Подносилац захтева	
Правно лице	Физичко лице
Назив	Име и презиме
Седиште	Место
Адреса	Адреса
Лице за контакт	Телефон
Телефон	Јед. матични број ¹
Телефакс	Број личне карте ¹
Матични број ¹	Број путне исправе ²
Жиро-рачун ¹	<p style="text-align: center;">Центар за бонитет Телефакс 011 3283 276</p>
Држава ²	
Овлашћење ²	

¹ Попуњавају само домаћа лица. ² Попуњавају само страна лица.

НАРОДНА БАНКА ЈУГОСЛАВИЈЕ
РЕГИСТАР ПОДАТАКА О БОНИТЕТУ ПРАВНИХ ЛИЦА

Овим захтевом траже се услуге специјалних аранжмана

Намена коришћења услуга:

Начин плаћања: авансно	преко жиро-рачуна ☐	платном картицом ☐
Начин обраде	на српском језику ☐	на енглеском језику ☐
Начин доставе	поштом ☐	лично ☐

 Означити једну од могућности у сваком од осенчених редова._____
(место и датум)_____
(потпис и печат)

Напомена: За страног правног лица податке доставља физичко лице (домаће или страног), на основу овлашћења које добије од тог страног правног лица. Овлашћење се доставља на увид. Подносилац захтева добијене податке не сме објављивати, нити давати другом лицу у изворном облику.

773.

На основу члана 54. став 2. Закона о платном промету („Службени лист СРЈ”, бр. 3/2002), гувернер Народне банке Југославије доноси

О Д Л У К У**О НАЧИНУ НА КОЈИ НАРОДНА БАНКА ЈУГОСЛАВИЈЕ ПРИМА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ИЗВЕШТАЈЕ И ОБРАЂУЈЕ ПОДАТКЕ ИЗ ТИХ ИЗВЕШТАЈА**

1. Овом одлуком утврђује се начин на који Народна банка Југославије врши пријем, контролу и обраду рачуноводствених извештаја и извештаја о пословању правних лица, које су та лица дужна да достављају на основу прописа (у даљем тексту: обвезници) и води регистар рачуноводствених извештаја.

Под рачуноводственим извештајима, у смислу ове одлуке, подразумевају се полугодишњи и годишњи рачуни правних лица.

2. Обвезницима, у смислу ове одлуке, сматрају се правна лица која су дужна да, у складу с прописима, воде пословне књиге по систему двојног књиговодства и састављају годишњи и полугодишњи рачун (у даљем тексту: полугодишњи и годишњи рачуни).

Обвезницима, у смислу ове одлуке, сматрају се и правна лица која имају отворене рачуне код банке али још нису отпочела обављање делатности за коју су регистрована, као и савезни буџет, буџети република чланица, аутономних покрајина, општина и градова ако је орган надлежан за извршавање тих буџета одлучио да књиговодство води у складу са прописима за друга правна лица – ако посебним прописом није друкчије одређено.

Обвезници који имају контролу над једним или више правних лица састављају и подносе Консолидовани годишњи рачун – на прописаним обрасцима.

Обвезник који је оснивач предузећа и другог облика организовања у иностранству, годишњи рачун доставља у складу са законима којима се уређује рачуноводство и спољнотрговинско пословање.

3. Обвезници полугодишње и годишње рачуне подносе Народној банци Југославије.

4. Народна банка Југославије, у смислу ове одлуке, обавља следеће послове:

- води регистар рачуноводствених извештаја;
- прима и контролише полугодишње и годишње рачуне и обрађује податке из тих рачуна;
- разврстава предузећа по величини (на мала, средња и велика);
- подноси пријаве за привредни преступ против обвезника који у роковима предвиђеним законом којим се уређује рачуноводство (у даљем тексту: закон) нису поднели полугодишњи и годишњи рачун;
- заинтересованом правном и физичком лицу омогућава добијање изворних података из полугодишњих и годишњих рачуна, односно копије тих рачуна;
- обавља и друге послове у складу са законом и овом одлуком.

5. Полугодишње и годишње рачуне обвезници достављају на прописаним обрасцима и у роковима утврђеним прописима којима се уређује рачуноводство.

6. Уз полугодишње и годишње рачуне обвезници су дужни да поднесу:

- решење о упису у судски регистар, односно регистар другог надлежног органа, ако је регистровање за њега прописано;
- оверу потписа лица овлашћених за заступање – на обрасцу ОП;

– доказ о уплати накнаде из тачке 19. ове одлуке.

Документацију из става 1, алинеје прва и друга, обвезници су дужни да поднесу уз предају годишњег рачуна за 2002. годину, као и у случају промене лица овлашћеног за заступање обвезника.

7. Обвезници код којих су настале статусне промене, промена облика организовања или продаја, или је над њима отворен, односно закључен поступак ликвидације или стечаја – годишње и полугодишње рачуне достављају у роковима утврђеним законом.

8. Прописаним обрасцима у смислу тачке 5. ове одлуке сматрају се штампани обрасци, обрасци које обвезници штампају на рачунару или писаћој машини, уз уношење само оних позиција које ти обвезници имају. Нумеричке ознаке по појединим позицијама (ознаке група рачуна, бројева и назива позиција, међузбирови и збирови, ознаке за АОП и др.) морају бити идентичне са ознакама из прописаних рачуна.

9. Контрола полугодишњег и годишњег рачуна обвезника је формална, рачунска и логичка.

Формална контрола врши се после пријема полугодишњег и годишњег рачуна, а њоме се проверава:

– да ли је рачун достављен на прописаним обрасцима, са називом, седиштем, матичним и пореским бројем и претежном шифром делатности (старом и новом) обвезника;

– да ли су обрасци попуњени у складу са важећим прописима;

– да ли је обрасце потписало овлашћено лице и да ли су оверени печатом обвезника;

– да ли је обвезник из тачке 7. ове одлуке за достављање полугодишњег и годишњег рачуна исказао податке за период до дана настанка статусне промене и од дана настанка те промене до краја извештајног периода.

10. Рачунска и логичка контрола обављају се непосредно при уносу података.

Унос података у смислу става 1. ове тачке обавља се ручно.

11. Ако се у поступку контроле полугодишњег и годишњег рачуна утврде одређене незаконитости и неисправности, лице овлашћено за вршење контроле вратиће подносиоцу рачун на исправку, која се мора извршити у року од наредна три дана. Исправан рачун доставља се Народној банци Југославије.

12. Против обвезника који рачуноводствене извештаје и извештаје о свом пословању не достави у складу са прописима, Народна банка Југославије подноси пријаву за привредни преступ.

13. Обрада података из ове одлуке врши се одвојено за сваку групу обвезника, у складу са контним оквирима по којима ти обвезници воде књиговодство и састављају и подносе полугодишње и годишње рачуне, и то за:

- предузећа и задруге,
- друга правна лица,
- банке и друге финансијске организације,
- организације за осигурање,
- берзе и берзанске посреднике.

Пре обраде података на начин из става 1. ове тачке, уносе се статистичке ознаке неопходне за аутоматску обраду тих података.

14. У току обраде података из ове одлуке врши се рачунска и логичка контрола индивидуалних података, а на крају обраде – контрола збирних, односно кумулативних података.

15. После уноса података из свих индивидуалних образаца и рачунске и логичке контроле тих података – формира се база података, која се уноси у регистар рачуноводствених извештаја.

16. Подаци из ове одлуке обрађују се по делатностима, величини предузећа, својини и облицима организовања.

17. После завршене обраде података из ове одлуке, Народна банка Југославије разврстава предузећа на мала, средња и велика, у складу са прописима.

На основу извршеног разврставања из става 1. ове тачке, аутоматски се ажурирају подаци о величини предузећа.

18. Народна банка Југославије обавештава предузећа о резултатима разврставања по годишњем рачуну, односно о утврђивању величине предузећа (мало, средње, велико).

19. За пријем, контролу, унос и обраду података из рачуноводствених извештаја, Народна банка Југославије наплаћује накнаду утврђену одлуком којом се наплаћују накнаде за услуге које врши Народна банка Југославије.

20. Начин на који Народна банка Југославије прима рачуноводствене извештаје и обрађује податке из тих извештаја, уређен овом одлуком, примењује се до преношења тих послова у надлежност другог органа, односно другог правног лица, у складу са законом, а најдуже до 31. децембра 2003. године.

21. Даном почетка примене ове одлуке престаје да важи Одлука о начину на који Народна банка Југославије прима рачуноводствене извештаје и обрађује податке из тих извештаја („Службени лист СРЈ”, бр. 29/2002).

22. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”, а примењиваће се од 1. јануара 2003. године.

О. бр. 140
25. децембра 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с.р.

774.

На основу члана 16а. став 2. и члана 51. став 1. Закона о Народној банци Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 32/93, 41/94, 61/95, 29/97, 44/99 и 73/2000), а у вези са чланом 39. став 1. тачка 3. Закона о платном промету („Службени лист СРЈ”, бр. 3/2002), гувернер Народне банке Југославије доноси

О Д Л У К У**О ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О УСЛОВИМА И НАЧИНУ СНАБДЕВАЊА БАНАКА НОВЧАНИЦАМА И КОВАНИМ НОВЦЕМ**

1. У Одлуци о условима и начину снабдевања банака новчаницама и кованим новцем („Службени лист СРЈ”, бр. 65/2002), у тачки 1. после речи „банака” додају речи „и других ималаца рачуна код Народне банке Југославије”.

2. После тачке 19. додаје се тачка 19а, која гласи:

„19а. Имаоци рачуна код Народне банке Југославије снабдевају се готовим новцем и тај новац уплаћују код Народне банке Југославије под условима и на начин који су овом одлуком прописани за банке.”.

3. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”, а примењиваће се од 1. јануара 2003. године.

О. бр. 141
25. децембра 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с.р.

775.

На основу члана 16а. став 2. Закона о Народној банци Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 32/93, 41/94, 61/95, 29/97, 44/99 и 73/2000), гувернер Народне банке Југославије доноси

О Д Л У К У**О НАЧИНУ ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА, ДЕПОА И КЛИРИНГА ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ**

1. Овом се одлуком, ради стварања услова за несметано обављање послова у вези са регистрацијом, депоновањем, клирингом и салдирањем хартија од вредности које, до оснивања Централног регистра хартија од вредности као акционарског друштва у смислу члана 260. Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената („Службени лист СРЈ”, бр. 65/2002), обавља Народна банка Југославије – уређује начин вођења централног регистра и централног депоа, као и начин обрачуна и поравнања обавеза и потраживања по основу хартија од вредности и новчаних средстава насталих по основу послова са хартијама од вредности (клиринг и салдирање).

2. Послове из тачке 1. ове одлуке обавља Народна банка Југославије – Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности (у даљем тексту: Централни регистар ХоВ).

3. Послове из тачке 1. ове одлуке, Централни регистар ХоВ обавља за берзанске посреднике, банке, банке овлашћене за обављање брокерско-дилерских послова и банке које су инвеститори овластили да раде за њихов рачун (кастоди банке) (у даљем тексту: чланови Централног регистра ХоВ), као и за њихове клијенте, тј. друга правна и физичка лица, затим за СР Југославију, републике чланице и јединице локалне самоуправе.

4. Послови из тачке 1. ове одлуке су следећи:

1) вођење регистра хартија од вредности, и то стања хартија од вредности на рачунима емитената, власника хартија од вредности и чланова Централног регистра ХоВ, као и упис права трећих лица на хартијама од вредности;

2) прекњижавање хартија од вредности на рачунима чланова Централног регистра ХоВ и власника хартија од вредности;

3) отварање и вођење рачуна чланова Централног регистра ХоВ на којима се воде средства намењена трговању хартијама од вредности;

4) клиринг и салдирање обавеза и потраживања по основу хартија од вредности и новчаних средстава насталих по основу закључених послова са хартијама од вредности, као и утврђивање стања обавеза и потраживања чланова Централног регистра ХоВ и њихових клијената после измирења међусобних обавеза и потраживања – и то у роковима утврђеним упутством за спровођење ове одлуке;

5) чување материјализованих хартија од вредности;

6) други послови у вези са хартијама од вредности.

5. У Централном регистру ХоВ отварају се и воде следећи рачуни хартија од вредности:

1) емисиони рачуни;

2) рачуни хартија од вредности чланова Централног регистра ХоВ и њихових клијената, и то:

– власнички рачуни,

– трговачки рачуни,

– заложни рачуни,

– рачуни управљања;

3) рачуни хартија од вредности које се депонују при статусним променама предузећа.

6. У Централном регистру ХоВ отварају се и воде рачуни средстава намењених трговању хартијама од вредности, и то:

1) девизни рачуни чланова Централног регистра ХоВ;

2) обрачунски динарски рачуни чланова Централног регистра ХоВ – чији се динарски рачуни воде код Народне банке Југославије, односно који се за берзанске посреднике воде код банака чланова Централног регистра ХоВ;

3) рачуни гарантних фондова чланова Централног регистра ХоВ.

7. За пријем у чланство у Централном регистру ХоВ подноси се писмени захтев, који садржи назив и седиште подносиоца захтева, као и потпис овлашћеног лица подносиоца, односно његовог заступника.

Уз захтев из става 1. ове тачке подносе се следећи документи:

1) последњи годишњи, односно полугодишњи рачун, ако је подносилац дужан да га саставља;

2) извештај ревизора;

3) извод из судског регистра;

4) дозвола за обављање делатности, ако је то прописано другим законом;

5) бројеви рачуна преко којих подносилац обавља платни промет;

6) доказ о стручној оспособљености кадрова за обављање послова са хартијама од вредности;

7) доказ о техничко-технолошкој оспособљености за електронску размену података са Централним регистром ХоВ;

8) доказ о извршеној уплати 40.000 евра на име гарантног фонда Централног регистра ХоВ код Народне банке Југославије, са одговарајућим бројем меница и овлашћењем да их Централни регистар ХоВ може активирати под условима и на начин прописаним упутством за спровођење ове одлуке;

9) доказ о извршеној уплати 20.000 евра на име средстава по основу послова са хартијама од вредности – на рачун Централног регистра ХоВ код Народне банке Југославије.

8. На основу захтева из тачке 7. ове одлуке и ако оцени да су испуњени услови прописани том одлуком, гувернер или лице које он овласти закључиће са подносиоцем тог захтева уговор о чланству у Централном регистру ХоВ, којим ће се регулисати њихова међусобна права и обавезе.

Подносиоцима захтева из става 1. ове тачке са којима се не закључи уговор о чланству у Централном регистру ХоВ – враћају се средства из тачке 7. одредбе под 8 и 9 ове одлуке.

9. Члан Централног регистра ХоВ дужан је да:

– на својим рачунима на дан салдирања има довољно хартија од вредности, односно довољно новчаних средстава за извршење преузетих обавеза;

– на рачуну из тачке 6. одредба под 1 ове одлуке има девизна средства у висини просечног нето дуговног салда у току претходног месеца;

– послове са Централним регистром ХоВ обавља електронски;

– плаћа накнаду за коришћење услуга Централног регистра ХоВ у складу са одлуком којом се наплаћују накнаде за услуге које врши Народна банка Југославије;

– у свему поступа у складу са овом одлуком и упутством за њено спровођење.

10. Ако члан Централног регистра ХоВ нема довољно средстава на рачуну из тачке 6. одредба под 1 ове одлуке, односно нема довољно хартија од вредности на рачунима из тачке 5. одредба под 2 те одлуке – Централни регистар ХоВ поступа на начин прописан упутством за спровођење ове одлуке.

11. Члану Централног регистра ХоВ престаје чланство у том регистру:

– на образложени писмени захтев, а након измирења свих његових обавеза по закљученим пословима са хартијама од вредности;

– ако му је одузета дозвола за рад, односно дозвола за обављање делатности брокерско-дилерског друштва;

– ако не испуњава услове на основу којих је примљен у то чланство;

– ако не извршава обавезе према Централном регистру ХоВ;

– ако не поступа у складу са овом одлуком и упутством за њено спровођење.

12. У случају из тачке 11. ове одлуке, Централни регистар ХоВ је дужан да, без одлагања, утврди стање свих неизвршених послова са хартијама од вредности члана Централног регистра ХоВ, као и начин окончања ових послова, и да о томе одмах обавести тог члана.

После престанка чланства у Централном регистру ХоВ и испуњења обавеза према овом регистру и другим члановима тог регистра – Централни регистар ХоВ хартије од вредности члана Централног регистра ХоВ и његових клијената преноси на рачуне хартија од вредности код другог члана, а на основу уговора закљученог са другим чланом.

13. Престанком чланства у Централном регистру ХоВ – новчана средства члана Централног регистра ХоВ, након измирења свих његових обавеза по закљученим пословима са хартијама од вредности – Централни регистар ХоВ преноси на новчане рачуне тог члана.

14. Члан Централног регистра ХоВ редовно ажурира податке о власницима хартија од вредности и евидентира промене једнообразних идентификација и пореских бројева, као и промене имена и адресе, односно назива и седишта, и усклађује их с подацима из судског регистра, регистра грађана и пореског регистра – и то на основу обавештења која му достављају клијенти.

15. Банка – члан Централног регистра ХоВ која је примила на чување материјализоване хартије од вредности са ознаком серије и проверила веродостојност тих хартија – отвара рачун на који укњижава ове хартије и предаје их Централном регистру ХоВ најкасније у року од 15 дана од дана њиховог преузимања.

16. Централни регистар ХоВ прекњижава хартије од вредности на основу налога за прекњижавање примљеног преко члана Централног регистра ХоВ, и то у року назначеном у том налогу.

Налог из става 1. ове тачке садржи:

– идентификационе ознаке преносиоца и примаоца,

– идентификацију хартије од вредности,

– број хартија од вредности које се прекњижавају,

– правни основ прекњижавања.

17. Пренос власништва прекњижавањем с рачуна преносиоца хартија од вредности (продавца) на рачун њиховог примаоца (купца) по основу купопродаје тих хартија закључене на организованом тржишту – Централни регистар ХоВ врши према достављеним закључницама и налозима за прекњижавање члана Централног регистра ХоВ, истовремено са преносом новчаних средстава.

Пренос власништва прекњижавањем у смислу става 1. ове тачке по основу купопродаје хартија од вредности закључене ван организованог тржишта – Централни регистар ХоВ врши према налозима за прекњижавање члана Централног регистра ХоВ, истовремено са преносом новчаних средстава.

Пренос власништва прекњижавањем у смислу става 1. ове тачке по другом основу (поклон, наслеђе, судске одлуке, размена хартија од вредности или у другим случајевима утврђеним законом) – Централни регистар ХоВ врши према налогу члана Централног регистра ХоВ.

У случају правног следбеништва, наслеђа, судске одлуке или у другим случајевима утврђеним законом – члан Централног регистра ХоВ даје налог за прекњижавање Централном регистру ХоВ на основу правноснажног акта.

18. Када члан Централног регистра ХоВ прими налог за прекњижавање:

– утврђује исправност тог налога;

– проверава да ли налогодавац располаже хартијама од вредности које намерава да прекњижи;

– тај налог прослеђује Централном регистру ХоВ.

19. Правни посао који је основ за настанак права трећих лица на хартијама од вредности (право залог, право прече куповине и др.) уписује се у Централни регистар ХоВ преко члана Централног регистра ХоВ – на основу налога власника хартије од вредности и на основу доказа о стицању тог права.

Права трећих лица на хартијама од вредности имају дејство према другим лицима од дана уписа у Централни регистар ХоВ.

20. Ако банка користи кредит за одржавање дневне ликвидности по основу залогe благaјничких записа Народне банке Југо-

славље – прекњижавање власништва с рачуна власника тих записа на рачун Народне банке Југославије Централни регистар ХоВ врши у моменту доспелости ненаплаћених потраживања обезбеђених тим записима.

21. Ако члан Централног регистра ХоВ не испуни обавезе утврђене закљученим послом купопродаје хартија од вредности, Централни регистар ХоВ о томе одмах обавештава организовано тржиште.

22. Извештај о свом пословању Централни регистар ХоВ подноси гувернеру – на захтев, а најмање полугодишње.

23. Постојећи чланови Централног регистра ХоВ дужни су да своје пословање ускладе са овом одлуком најкасније до 13. јануара 2003. године. У супротном – престаје им чланство у Централном регистру ХоВ.

24. За спровођење ове одлуке Народна банка Југославије до-неће упутство.

25. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”, а примењиваће се од 1. јануара 2003. године.

О. бр. 142
25. децембра 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с.р.

776.

На основу члана 54. став 2. Закона о платном промету („Службени лист СРЈ”, бр. 3/2002), гувернер Народне банке Југославије доноси

О Д Л У К У

О ПРЕСТАНКУ ВАЖЕЊА ОДЛУКЕ О НАЧИНУ И УСЛОВИМА ВОЂЕЊА РАЧУНА ЗА УПЛАТУ ЈАВНИХ ПРИХОДА И РАСПОРЕДУ СРЕДСТАВА СА ТИХ РАЧУНА

1. Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о начину и условима вођења рачуна за уплату јавних прихода и распореду средстава са тих рачуна („Службени лист СРЈ”, бр. 29/2002).

2. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”

О. бр. 143

О. бр. 143
25. децембра 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с.р.

777.

На основу члана 65. Закона о Народној банци Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 32/93, 41/94, 61/95, 29/97, 44/99 и 73/2000), гувернер Народне банке Југославије доноси

О Д Л У К У

О ЈЕДИНСТВЕНОЈ ТАРИФИ ПО КОЈОЈ СЕ НАПЛАЂУЈУ НАКНАДЕ ЗА УСЛУГЕ КОЈЕ ВРШИ НАРОДНА БАНКА ЈУГОСЛАВИЈЕ

1. Народна банка Југославије, за услуге које врши у свом пословању, наплаћује накнаду по одредбама тарифе из ове одлуке (у даљем тексту: тарифа).

2. Ако за исту врсту услуга инострани кореспондент наплаћује износ накнаде различит од накнада из ове тарифе, Народна банка Југославије примениће принцип реципроцитета.

Одредбу става 1. ове тачке Народна банка Југославије примениће и према страним држављанима у земљи ако се према југословенским држављанима у земљи страног држављанина примењују виши тарифни ставови од ставова предвиђених у овој тарифи.

3. Накнаду по пословима девизних трансфера Народна банка Југославије наплаћује од динарске противвредности девизног износа.

4. Накнаде за услуге из тачке 1. ове одлуке Народна банка Југославије наплаћује, по појединим врстама послова, по следећој тарифи:

ТАРИФА

Број тарифног става	Врста послова	Висина накнаде
1	2	3

I. ДЕВИЗНИ ПОСЛОВИ

а) Трансфери

1.	Накнада за послове девизних трансфера преко рачуна Народне банке Југославије, осим по дознакама из иностранства по основу донација и хуманитарне помоћи у корист државних органа и организација	0,20% (од сто), најмање 300 динара
2.	Накнада за послове продаје девиза овлашћеним банкама и банкама на девизном тржишту	0,50% (од сто), најмање 300 динара
3.	Накнада за дознаке из иностранства које се извршавају преко рачуна Народне банке Југославије и у којима је наведено да се трошкови наплаћују од страног лица	2‰ (од хиљаде), најмање 5 евра (за износе до 2.500 евра) највише 100 евра (за износе преко 50.000 евра)

Накнаду по тарифном ставу 1. Народна банка Југославије наплаћује непосредно по дознакама за иностранство и из иностранства кад се извршавају преко рачуна Народне банке Југославије, осим по дознакама из иностранства по основу донација и хуманитарне помоћи у корист државних органа и организација.

Накнада по тарифном ставу 1. не наплаћује се на дознаке по основу торна.

б) Ефективне валуте

4.	Откуп валута	без накнаде
5.	Продаја валута	1% (од сто), најмање 300 динара
6.	Продаја ефикативне физичким лицима	0,80% (од сто) динарске противвредности, по продајном курсу из курсне листе за ефикативу који важи на дан извршења трансакције
7.	Вештачење фалсификата	2% (од сто) од номиналне вредности фалсификата
8.	Трансакције у вези са заменом ефикативног страног новца у девизе, и обрнуто	0,30% (од сто) динарске противвредности, по продајном курсу из курсне листе за ефикативу који важи на дан извршења трансакције
9.	Замена ефикативног страног новца у једној валути за ефикативни страни новац у другој валути	износ разлике између куповног и продајног курса тих валута на дан извршења трансакције
10.	Посебне трансакције – замена валута дванаест земаља чланица Европске уније за евро:	

1) предаја ефикативних валута земаља чланица Европске уније Народной банци Југославије и преузимање од Народне банке Југославије ефикативне у еврима, које врше овлашћени мењачи који су са Народном банком Југославије закључили уговор о обављању мењачких послова

0,60% (од сто) динарске противвредности, по продајном курсу из курсне листе за ефикативу који важи на дан извршења трансакције

2) замена ефикативних валута земаља чланица Европске уније у евро коју грађани врше код Народне банке Југославије

9% (од сто) динарске противвредности, по продајном курсу из курсне листе за ефикативу који важи на дан извршења трансакције

в) Чекови, кредитна писма и лични акредитиви

11.	Издавање чекова и кредитних писма	2% (од сто), најмање 450 динара
12.	Продаја путничких чекова на име службених путовања у иностранство	1% (од сто), најмање 300 динара
13.	Отварање личних акредитива	3‰ (од хиљаде), најмање 450 динара
14.	Анулирање чекова и кредитних писма	2% (од сто) најмање 450 динара
15.	Откуп чекова и исплата кредитних писма вучених на југословенске банке у конвертибилним валутама	450 динара
16.	Откуп путничких чекова од грађана	2% (од сто), најмање 100 динара
17.	Исплата личних акредитива	1% (од сто), најмање 300 динара
18.	Пренос личног акредитива	1‰ (од хиљаде), најмање 450 динара
19.	Исплата туристичких динарских чекова издања Народне банке Југославије	без накнаде

г) Инкасо документи

20.	Чекови, штедне књижице, полисе осигурања, обвезнице и други документи:	
	1) послати у иностранство	0,20% (од сто), најмање 450 динара
	2) примљени из иностранства	0,20% (од сто), најмање 450 динара
	3) одобрења и задужења по решењу надлежног савезног органа	0,20% (од сто), најмање 450 динара
21.	Робне исправе:	
	1) послате у иностранство	1‰ (од хиљаде), најмање 300 динара
	2) примљене из иностранства	1‰ (од хиљаде), најмање 300 динара
22.	Инкасо менице:	
	1) без протеста	1‰ (од хиљаде), најмање 300 динара
	2) са протестом	2‰ (од хиљаде), најмање 400 динара
	3) прибављање акцепта	1‰ (од хиљаде), најмање 400 динара
	4) слање менице у иностранство	400 динара по меници

д) Гаранције

23. Ностро-гаранције:
- 1) издавање гаранције са покрићем 2‰ (од хиљаде), најмање 1.200 динара, наплаћује се тромесечно
- 2) издавање гаранције без покрића 3,5‰ (од хиљаде), најмање 2.400 динара, наплаћује се тромесечно
- 3) издавање гаранције уз обезбеђење покрића плаћања 2,5‰ (од хиљаде), најмање 1.200 динара, наплаћује се тромесечно
- 4) измена услова гаранције 600 динара
- 5) манипулација документима по ностро-гаранцији 1,25‰ (од хиљаде), најмање 600 динара
24. Издавање гаранције и осталих облика јемства по кредитима за рефинансирање 1‰ (од хиљаде), најмање 1.200 динара, наплаћује се тромесечно
25. Лоро-гаранције:
- 1) спровођење гарантног писма 1.200 динара
- 2) нотификација без обавезе банке 1‰ (од хиљаде), најмање 1.200 динара
- 3) манипулација исправама под 1) и 2) овог тарифног става 1,5‰ (од хиљаде), најмање 1.200 динара
- 4) издавање, односно конфирмација 2‰ (од хиљаде), најмање 2.400 динара, наплаћује се тромесечно
- 5) исплата по документима предвиђеним у гаранцијама под 4) овог тарифног става 1,5‰ (од хиљаде) најмање 2.400 динара
- 6) измена услова гаранције 600 динара

Под ностро гаранцијама подразумевају се гаранције које Народна банка Југославије издаје иностранству за рачун домаћих налогодаваца, а под лоро гаранцијама – гаранције које у корист домаћих корисника издају иностране банке или, на њихово тражење, централна банка.

За телеграфско издавање ностро гаранција, поред накнаде из тарифног става 23, наплаћује се 75 динара приликом издавања гаранције.

Накнадом за издавање лоро гаранција (спровођење гарантног писма, нотификација без обавезе банке) обухваћене су све остале радње (прибављање акцепта, преглед и слање докумената), осим измена услова и извршења трансфера.

Накнада по гаранцијама обрачунава се на износ по коме је банка у обавези, и то од тренутка настајања обавезе, а рачуна се унапред за свако започето тромесечје на износ гаранције која је тада у важности. Основица за накнаду је главница увећана за камату, као и за друге трошкове ако Народна банка Југославије и за њих гарантује.

Када се издају супергаранције по посебним прописима, Народна банка Југославије наплаћује 50% накнаде из тарифног става 23.

ђ) Акредитиви

26. Ностро акредитив:
- 1) отварање акредитива 0,15% (од сто), најмање 1.200 динара, наплаћује се тромесечно
- 2) отварање акредитива са одложеним полагањем покрића, уз давање инструмента за обезбеђење покрића 0,25% (од сто), најмање 1.200 динара, наплаћује се тромесечно

- 3) конфирмација 0,15% (од сто), најмање 2.400 динара, наплаћује се тромесечно
- 4) продужење рокова акредитива 0,15% (од сто), најмање 1.200 динара, наплаћује се тромесечно, односно 0,25% (од сто) ако је акредитив отворен без полагања динарског покрића, најмање 2.400 динара
- 5) пренос акредитива и остале измене 1.200 динара
- 6) преглед докумената 1.200 динара
27. Лоро акредитиви:
- 1) нотификација без обавезе банке 0,15% (од сто), најмање 1.200 динара, наплаћује се тромесечно
- 2) конфирмација 0,20% (од сто), најмање 2.400 динара, наплаћује се тромесечно
- 3) пренос акредитива 0,075% (од сто), најмање 1.200 динара
- 4) измене акредитива 2.400 динара
- 5) преузимање докумената на основу којих се врши исплата по нотификованим акредитивима 0,15% (од сто), најмање 2.400 динара
- 6) преузимање докумената на основу којих се врши исплата по конфирмираним акредитивима 0,15% (од сто), најмање 2.400 динара

Налогодавац по ностро акредитиву дужан је да измири све накнаде и трошкове којима инострани кореспондент терети Народну банку Југославије без обзира на то да ли се акредитив отвара као покривени или непокривени. Ова накнада се плаћа у динарима, у складу с прописима.

Накнада се наплаћује унапред, а свако започето тромесечје рачуна се као цело. Ако се акредитив не искористи делимично или у целости, наплаћена провизија се не враћа.

За клириншке акредитиве наплаћује се накнада из тарифног става 1. приликом сваког коришћења акредитива.

е) Текући рачуни страних лица

28. 1) Отварање рачуна 5.000 динара
- 2) Држање средстава на рачуну:
– за просечне месечне износе до 10.000.000 евра 0,12% (од сто) годишње
– за просечне месечне износе од 10.000.000 до 20.000.000 евра 0,08% (од сто) годишње
– за просечне месечне износе преко 20.000.000 евра 0,04% (од сто) годишње
- 3) Исплата 2‰ (од хиљаде), најмање 300 динара (наплаћује се од корисника исплате)
- 4) Издавање извода по посебним захтевима 1.500 динара

ж) Оперативно-девизни послови

29. – Регистрација намере о закључивању кредитног посла са иностранством 1.000 динара
- Регистрација кредитног посла са иностранством 3.000 динара

– Регистрација гаранције по кредиту који користи страног лице	3.000 динара	1) држање оставе	3% (од сто), најмање 1.000 динара, наплата годишње унапред
– Издавање решења и других управних аката на основу овлашћења из савезних закона којима је уређено девизно и спољнотрговинско пословање, на основу захтева овлашћених банака, правних лица и предузетника	6.000 динара	2) за процену и продају	20% (од сто) од вредности
– Издавање решења на основу овлашћења из савезних закона којима је уређено девизно и спољнотрговинско пословање, на основу захтева физичког лица	300 динара		
– Издавање овлашћења за обављање мењачких послова	1.000 динара		
– Издавање сагласности на остале уговоре за које Народна банка Југославије даје сагласност	1.000 динара		
– Овера обрачуна по одобреним компензационим пословима, пословима посредовања у спољнотрговинском промету и пословима извођења инвестиционих радова у иностранству	600 динара		
– Обавештење о девизним курсевима на захтев правног лица и предузетника	1.000 динара		
– Обавештење о девизним курсевима, на захтев физичког лица	300 динара		
– Остало, по захтеву странке	300 динара		

Накнада по пословима из овог поглавља не наплаћује се за послове исплате обвезница СР Југославије, односно Републике Србије емитованих по основу девизне штедње грађана.

II. ТРЕЗОРСКИ ПОСЛОВИ

30.	За чување остава:		
	1) затворена-запечаћена остава, са ознаком вредности	2‰ (од хиљаде) од вредности, годишње најмање 500 динара, наплата годишње унапред	
	2) затворена-запечаћена остава, без ознаке вредности	по тежини 500 динара по килограму годишње, сваки започети килограм рачуна се као цео, наплата годишње унапред	
	3) запечаћена остава са резервним кључевима (само од банака)	1.000 динара по остави за годину, наплата годишње унапред	
	4) отворена остава, са ознаком вредности	2‰ (од хиљаде) од номиналне вредности, најмање 500 динара, наплата годишње унапред	
31.	За чување специјалне, судске и друге оставе са драгоценостима и страном валутом:		

Накнада по тарифном ставу 30. под 4) не наплаћује се од мењача са којима је Народна банка Југославије закључила уговор о обављању мењачких послова.

Накнада за чување, процену и продају наплаћује се од корисника оставе.

32.	За откуп злата, платине и других племенитих метала	без накнаде
33.	Замена новца:	
	1) замена оштећених новчаница	5% (од сто) од номиналне вредности
	2) замена оштећеног кованог новца	без накнаде
	3) замена оштећених новчаница ефективног страног новца	од 1,20% до 5,20% (од сто) од номиналне вредности, у динарској противвредности по продајном курсу на дан трансакције
	4) замена ефективног страног кованог новца и ефективног страног оштећеног кованог новца	износ стварних трошкова увећан за 2%
34.	Накнада за замену новчаница ефективног страног новца повучених из оптицаја	од 1,20% до 5,20% (од сто) од номиналне вредности, у динарској противвредности по продајном курсу на дан трансакције

III. ПОСЛОВИ ПЛАТНОГ ПРОМЕТА

а) Међубанкарска плаћања (брutto и нето обрачуна)

35.	Накнада за укључење у систем за обрачун у реалном времену по бруто принципу – Real Time Gross Settlement (у даљем тексту: RTGS), односно у систем нето обрачуна (у даљем тексту: КЛИРИНГ)	300.000 динара, наплаћује се при укључењу, по учеснику
36.	Накнада за поновно укључење у RTGS, односно у КЛИРИНГ	150.000 динара, наплаћује се при поновном укључењу, по учеснику
37.	Месечна претплата за учешће у RTGS-у и КЛИРИНГУ (претплата обухвата првих 500 налога за плаћање у месецу у RTGS-у без наплате накнаде, а обухвата и вођење рачуна банке и издавање извода)	60.000 динара, наплаћује се месечно
38.	Накнада за обрачун у RTGS-у, по налозима за плаћање у временским терминима:	
	1) за плаћања коришћењем мреже Народне банке Југославије:	
	– од 8.00 до 14.00 часова	30 динара по налогу
	– од 14.00 до 16.30 часова	60 динара по налогу
	– од 16.30 до 17.30 часова	120 динара по налогу
	2) за плаћања коришћењем SWIFT мреже:	
	– од 8.00 до 14.00 часова	40 динара по налогу
	– од 14.00 до 16.30 часова	70 динара по налогу
	– од 16.30 до 17.30 часова	130 динара по налогу

3) за налоге достављене на магнетном медијуму (дискета, CD и сл.): – од 8.00 до 14.00 часова – од 14.00 до 16.30 часова – од 16.30 до 17.30 часова	300 динара по налогу 600 динара по налогу 1.200 динара по налогу	4) за издавање извода по посебним захтевима (привремени извод), коришћењем SWIFT мреже	310 динара по изводу
4) за налоге достављене у писменој форми: – од 8.00 до 14.00 часова – од 14.00 до 16.30 часова – од 16.30 до 17.30 часова	500 динара по налогу 1.000 динара по налогу 2.000 динара по налогу	5) за информативне поруке које један учесник у RTGS-у и КЛИРИНГУ шаље свим осталим учесницима, коришћењем мреже Народне банке Југославије	500 динара по поруци
39. Накнада за продужени рад RTGS-а:		6) за информативне поруке које један учесник у RTGS-у и КЛИРИНГУ шаље свим осталим учесницима, коришћењем SWIFT мреже	1.000 динара по поруци
1) накнада за продужени рад RTGS-а на захтев учесника у RTGS-у (најдуже 60 минута)	1.000 динара по минути	б) Послови у вези са готовим новцем	
2) накнада за обрачун налога за плаћање у продуженом раду RTGS-а коришћењем мреже Народне банке Југославије	120 динара по налогу	42. Исплата готовог новца	0,80% (од сто) од номиналне вредности
3) накнада за обрачун налога за плаћање у продуженом раду RTGS-а коришћењем SWIFT мреже	130 динара по налогу	43. Уплата готовог новца	0,20% (од сто) од номиналне вредности
40. Накнада за обрачун у КЛИРИНГУ:		44. Накнада за готов новац који није подигнут а средства су пренета на рачун Народне банке Југославије	0,40% (од сто) од номиналне вредности
1) за налоге чији је износ до 3.000 динара (укључујући и 3.000 динара), коришћењем мреже Народне банке Југославије:	2 динара по налогу 2,50 динара по налогу 3 динара по налогу	в) Послови у вези са спровођењем принудне наплате	
– обрачунате у првом циклусу – обрачунате у другом циклусу – обрачунате у трећем циклусу		45. Накнада за извршење основа и налога за принудну наплату	1.000 динара по основу, односно налогу
2) за налоге чији је износ преко 3.000 динара, коришћењем мреже Народне банке Југославије:	4 динара по налогу 5 динара по налогу 6 динара по налогу	46. Накнада за обрачун камате по основу и налогу за принудну наплату	0,20% (од сто) од износа из основа, односно налога, најмање 500 динара
– обрачунате у првом циклусу – обрачунате у другом циклусу – обрачунате у трећем циклусу		г) Послови у вези са рачуноводственим извештајима	
3) за налоге чији је износ до 3.000 динара (укључујући и 3.000 динара), коришћењем SWIFT мреже:	4 динара по налогу 4,50 динара по налогу 5 динара по налогу	47. Пријем и обрада рачуноводствених извештаја за велика и средња предузећа, банке и друге финансијске организације, организације за осигурање, берзанске посреднике и пословне јединице у иностранству (преко 5 јединица по оснивачу), као и пријем и обрада консолидованих годишњих рачуна	2.400 динара по извештају
– обрачунате у првом циклусу – обрачунате у другом циклусу – обрачунате у трећем циклусу		48. Пријем и обрада рачуноводствених извештаја за мала предузећа и задруге и пословне јединице у иностранству (до 5 јединица по оснивачу) и за друга правна лица	1.200 динара по извештају
4) за налоге преко 3.000 динара, коришћењем SWIFT мреже:	6 динара по налогу 7 динара по налогу 8 динара по налогу	49. Пријем оверених а непопуњених рачуноводствених извештаја из тарифних ст. 47. и 48.	500 динара по извештају
– обрачунате у првом циклусу – обрачунате у другом циклусу – обрачунате у трећем циклусу		50. Подаци који се, на захтев корисника, дају из стандардних обрада рачуноводствених извештаја:	
41. Накнада за остале услуге RTGS-а и КЛИРИНГА:		– за један податак – за 2 – 10 података – за 11 – 50 података – за 51 – 550 података	30 динара 150 динара 1.000 динара 2.000 динара
1) за информативне поруке (MT920, MTx92, MTx95, MT985, MTx99, SMT730, SMT731), коришћењем мреже Народне банке Југославије	10 динара по поруци		
2) за информативне поруке (MT920, MTx92, MTx95, MT985, MTx99, SMT730, SMT731), коришћењем SWIFT мреже	20 динара по поруци		
3) за издавање извода по посебним захтевима (привремени извод), коришћењем мреже Народне банке Југославије	300 динара по изводу		

51. Индивидуални подаци за једно правно лице по годишњем и полугодишњем рачуну:
- за предузећа и задруге, банке и друге финансијске организације и организације за осигурање 1.800 динара
 - за берзе, берзанске посреднике и друга правна лица 1.300 динара
52. Индивидуални подаци за једно правно лице из делова годишњих и полугодишњих рачуна:
- биланс стања за предузећа и задруге, банке и друге финансијске организације и организације за осигурање 750 динара
 - биланс стања за берзанске посреднике и друга правна лица 550 динара
 - биланс успеха за предузећа и задруге, банке и друге финансијске организације и организације за осигурање 650 динара
 - биланс успеха за берзанске посреднике и друга правна лица 450 динара
 - додатни рачуноводствени извештај 230 динара
 - анекс I и извештај о расподели резултата и покрућу губитака, за сва правна лица
 - биланс токова готовине, за сва правна лица 130 динара

д) Остали послови платног промета за друге имаоце рачуна код Народне банке Југославије

53. Накнада за налоге који се извршавају у у RTGS-у, за плаћање у временским терминима:
- 1) за плаћања:
 - од 8.00 до 14.00 часова 40 динара по налогу
 - од 14.00 до 16.30 часова 75 динара по налогу
 - од 16.30 до 17.30 часова 156 динара по налогу
54. Накнада за налоге који се извршавају у КЛИРИНГУ:
- 1) за налоге чији је износ до 3.000 динара (укључујући и 3.000 динара)
 - обрачунате у првом циклусу 2,50 динара по налогу
 - обрачунате у другом циклусу 3,00 динара по налогу
 - обрачунате у трећем циклусу 4,00 динара по налогу
 - 2) за налоге чији је износ преко 3.000 динара:
 - обрачунате у првом циклусу 5,00 динара по налогу
 - обрачунате у другом циклусу 6,50 динара по налогу
 - обрачунате у трећем циклусу 7,50 динара по налогу

Накнада коју Народна банка Југославије наплаћује по тарифном ставу 35. обухвата и накнаду за услуге сертификације за укључење у RTGS и КЛИРИНГ.

Накнаде по тарифним ст. 35. и 36. са рачуна учесника у RTGS-у и КЛИРИНГУ, Народна банка Југославије наплаћује наредног радног дана од дана укључења у RTGS и КЛИРИНГ, и то до времена утврђеног као крај пријема налога за плаћање – ако ти учесници накнаду не плате при самом укључењу.

Накнаду по тарифном ставу 37. са рачуна учесника у RTGS-у и КЛИРИНГУ, Народна банка Југославије наплаћује на крају првог радног дана у месецу за тај месец, и то у време које је Дневним терминским планом RTGS-а утврђено као крај пријема налога за плаћање – ако сами ти учесници накнаду не плате до тог времена.

Накнаде по тарифним ст. од 38. до 41. и тарифним ст. 53. и 54. Народна банка Југославије обрачунава петнаестодневно, о чему учесницима у RTGS-у и КЛИРИНГУ наредног радног дана доставља спецификацију, а Народна банка Југославије тог дана ове

накнаде наплаћује са рачуна тих учесника, и то у време које је Дневним терминским планом RTGS-а утврђено као крај пријема налога за плаћање, ако сами ти учесници накнаду не плате до тог времена.

Накнаде по тарифним ст. од 42. до 44. Народна банка Југославије свакодневно обрачунава и наплаћује са рачуна учесника у RTGS-у и КЛИРИНГУ, и то на крају радног дана, ако сами ти учесници накнаду не плате до тог времена, с тим да им одговарајућу спецификацију доставља наредног радног дана.

Накнаде по тарифним ст. од 47. до 49. Народна банка Југославије наплаћује унапред, пре пријема рачуноводствених извештаја, а пријем ових извештаја врши се на основу приложеног доказа о уплати накнаде по тим тарифним ставовима.

Накнаде по тарифним ст. од 38. до 44. Народна банка Југославије не наплаћује од банака за послове исплате обвезница СР Југославије, односно Републике Србије емитованих по основу девизне штедње грађана.

Радним даном, у смислу овог поглавља, не сматрају се недељни дани државних празника који су проглашени нерадним данима.

IV. ПОСЛОВИ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА, ДЕПОА И КЛИРИНГА ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ

55. Годишња чланарина за чланове Централног регистра 240.000 динара

а) Послови са хартијама од вредности који се односе на промену власништва

56. Купопродајни послови закључени на берзи (обрачун и поравнање новчане обавезе; прекњижавање хартија од вредности) 0,10% (од сто) од тржишне вредности појединачног посла
57. Купопродајни послови закључени ван берзе (обрачун и поравнање новчане обавезе; прекњижавање хартија од вредности) 0,10% (од сто) од вредности појединачног посла, израчунате применом цене из уговора
58. Прекњижавање по основу правноснажних уговора о поклону и других уговора 500 динара по уговору
59. Прекњижавање по основу правноснажне одлуке суда о наслеђивању 500 динара по наследнику
60. Прекњижавање по основу осталих правноснажних судских одлука, других решења и захтева (укњижавање забране располагања хартијама од вредности; брисање забране располагања хартијама од вредности) 500 динара по власнику

б) Послови са хартијама од вредности који се не односе на промену власништва

61. Пренос хартија од вредности са власничког рачуна код једног члана Централног регистра на власнички рачун истог власника код другог члана Централног регистра (промена депозитара) 300 динара по власнику

в) Накнада за електронске поруке SWIFT формата		Накнада по тарифном ставу 55. наплаћује се унапред, и то тромесечно.	
62.	За електронске поруке: 1) MT295, MT900, MT910 2) MT292 3) MT950	20 динара по поруци 30 динара по поруци 300 динара по поруци	V. ПОСЛОВИ У ВЕЗИ СА ДАВАЊЕМ ПОДАТАКА И МИШЉЕЊА О БОНИТЕТУ
г) Новчани рачуни чланова Централног регистра		72.	Група статусних података и појединачни рачуноводствени податак за предузећа и задруге, банке и друге финансијске организације, организације за осигурање и берзанске посреднике
63.	Вођење новчаних рачуна: 1) за просечне месечне износе до 10.000.000 евра 2) за просечне месечне износе од 10.000.000 до 20.000.000 евра 3) за просечне месечне износе преко 20.000.000 евра	0,05% (од сто) годишње 0,03% (од сто) годишње 0,01% (од сто) годишње	50 динара 150 динара
64.	Повраћај средстава на девизни рачун члана Централног регистра код банке	0,01% (од сто) од износа пренетих средстава, најмање 3.000 динара	73. Сажети додатни рачуноводствени извештај – анекс I (закључно са 2002. годином) за предузећа и задруге, банке и друге финансијске организације, организације за осигурање и берзанске посреднике; Сажети биланс токова готовине и подаци о тренутној блокади
д) Остале услуге		74.	Комплет статусних података за предузећа и задруге, банке и друге финансијске организације, организације за осигурање и берзанске посреднике
65.	Отварање власничког рачуна хартија од вредности	300 динара по рачуну	200 динара
66.	Накнада за инсталирање и одржавање апликација Централног регистра: 1) инсталирање клијентске апликације 2) одржавање клијентске апликације	30.000 динара по захтеву 10.000 динара	75. Сажети додатни рачуноводствени извештај – анекс I (почев од 2001. године) за предузећа и задруге, банке и друге финансијске организације, организације за осигурање и берзанске посреднике; Сажети извештај о расподели резултата и покрићу губитка (почев од 2001. године); Појединачни рачуноводствени показатељ за предузећа и задруге, банке и друге финансијске организације, организације за осигурање и берзанске посреднике; Појединачни рекласификовани показатељ са значењем за банке и друге финансијске организације; Подаци о блокади рачуна за последња три месеца и појединачни показатељ о хартијама од вредности
67.	Накнада за одржавање обуке по посебном захтеву члана Централног регистра	10.000 динара по захтеву	76. CASH FLOW са значењем за предузећа и задруге, GEP ликвидности за банке и друге финансијске организације и подаци о блокади рачуна за последњих шест месеци
68.	Израда CD-а са клијентском апликацијом на захтев члана Централног регистра	1.000 динара	77. Сажети биланс успеха за берзанске посреднике
ђ) Накнаде за активирање ванредних процедура		78.	Сажети биланс стања за берзанске посреднике
69.	Накнада за коришћење гарантног фонда	0,50% (од сто) дневно од износа новчаних средстава коришћених из гарантног фонда, најмање 12.000 динара	79. Сажети биланс успеха за предузећа и задруге, банке и друге финансијске организације и организације за осигурање
70.	Накнада за коришћење новчаних средстава преко лимита на рачуну	0,20% дневно од износа новчаних средстава коришћених преко лимита ако члан не обезбеди лимит на рачуну до 11.00 часова наредног радног дана	80. Сажети биланс стања за предузећа и задруге, банке и друге финансијске организације и организације за осигурање
71.	Накнада за активирање buy in процедуре	присилна куповина хартија од вредности – 0,50% дневно од номиналне вредности хартија за које је извршена присилна куповина, најмање 12.000 динара	81. Биланс успеха припремљен за утврђивање показатеља успешности пословања за берзанске посреднике

Накнада по тарифним ст. 56. и 57. наплаћује се дневно, накнада по тарифним ст. од 58. до 62. и тарифном ставу 64. наплаћује се месечно, а накнада под тарифним ставу 66. под 2) годишње.

Иницијалном власнику обвезница СР Југославије и обвезница Републике Србије емитованих по основу измирења девизне штедње грађана не наплаћују се накнаде из тарифног става 59, као ни накнаде из тарифних ст. 61. и 65.

82.	Сажети годишњи рачун (закључно са 2002. годином) за берзанске посреднике; Биланс стања припремљен за анализу по рочности и по пореклу за банке и друге финансијске организације; Скенирано мишљење овлашћеног ревизора за берзанске посреднике; Скенирани извештај о извршеној контроли пословања (закључно са 2001. годином) за берзанске посреднике	1.200 динара	91.	Збирни изворни и Збирни сажети годишњи рачун – 1 критеријум за банке и друге финансијске организације и организације за осигурање; Збирни изворни и Збирни сажети годишњи рачун – 2 критеријума за берзанске посреднике; Биланси припремљени за анализу за предузећа и задруге и организације за осигурање; Показатељи за оцену бонитета са значењем – комплет за берзанске посреднике; Показатељи из рекласификованих биланса и из образаца БОН и КА; БОН – 3 – Извештај о финансијском положају за предузећа и задруге и за организације за осигурање; БОН – 4 – Извештај о финансијском положају за предузећа и задруге, банке и друге финансијске организације и организације за осигурање; БОН – ЈН – Извештај о бонитету за јавне набавке за предузећа и задруге и организације за осигурање	3.600 динара
83.	Биланс стања припремљен за утврђивање показатеља берзанских посредника	1.300 динара			
84.	Сажети годишњи рачун (почев од 2001. године) за берзанске посреднике; Биланс успеха припремљен за утврђивање показатеља о успешности пословања банака и других финансијских организација и организација за осигурање	1.500 динара			
85.	Биланс успеха припремљен за утврђивање показатеља о успешности пословања предузећа и задруга	1.700 динара			
86.	Сажети годишњи рачун (закључно са 2002. годином) за предузећа и задруге, банке и друге финансијске организације и организације за осигурање; Консолидовани сажети годишњи рачун за предузећа и задруге, банке и друге финансијске организације и организације за осигурање; Скенирано мишљење овлашћеног ревизора за предузећа и задруге и организације за осигурање; Скенирани извештај о извршеној контроли пословања (закључно са 2001. годином) за предузећа и задруге и организације за осигурање	1.750 динара	92.	Збирни изворни и Збирни сажети годишњи рачун – 2 критеријума за банке и друге финансијске организације и организације за осигурање; Збирни изворни и Збирни сажети рекласификовани биланси за банке и друге финансијске организације – 1 критеријум; Биланси припремљени за анализу за банке и друге финансијске организације	4.600 динара
			93.	Показатељи за оцену бонитета са значењем – комплет за организације за осигурање	5.200 динара
			94.	Збирни изворни годишњи рачун – 3 критеријума за банке и друге финансијске организације; Збирни сажети годишњи рачун – 3 критеријума за банке и друге финансијске организације; Збирни сажети рекласификовани биланси – 2 критеријума за банке и друге финансијске организације; БОН – 1 – Потпуни извештај о бонитету за берзанске посреднике	5.750 динара
87.	Биланс стања припремљен за утврђивање нето обртног фонда	1.850 динара			
88.	Биланс стања припремљен за утврђивање показатеља за банке и друге финансијске организације и организације за осигурање	2.000 динара			
89.	Сажети годишњи рачун (почев од 2001. године) за предузећа и задруге, банке и друге финансијске организације и организације за осигурање	2.100 динара	95.	Показатељи за оцену бонитета са значењем – комплет за банке и друге финансијске организације	6.000 динара
90.	Збирни изворни годишњи рачун – 1 критеријум за берзанске посреднике; Збирни сажети годишњи рачун – 1 критеријум за берзанске посреднике; Сажети рекласификовани биланси за банке и друге финансијске организације; Биланси припремљени за анализу за берзанске посреднике; Скенирано мишљење овлашћеног ревизора за банке и друге финансијске организације; Извештај БОН – 4 – подаци о финансијском положају за берзанске посреднике	2.300 динара	96.	Збирни сажети рекласификовани биланси – 3 критеријума за банке и друге финансијске организације; Показатељи за оцену бонитета са значењем – комплет за предузећа и задруге; БОН – 2 – Сажети извештај о бонитету за предузећа и задруге и банке и друге финансијске организације; БОН – 2/Р – Сажети рекласификовани извештај о бонитету за банке и друге финансијске организације	7.000 динара

97.	БОН – 1 – Потпуни извештај о бонитету за организације за осигурање	8.600 динара	Збирни подаци за тарифне ст. 90, 91, 92, 94, 96, 103, 105, 106. и 107. обрађују се за:
98.	Годишња чланарина за чланове Клуба бонитета – 1 корисник	9.000 динара	– предузећа и задруге – на нивоу територијалне припадности (СРЈ, република, аутономна покрајина), према класификацији делатности (области и гране), према власничкој структури (државна, друштвена, задружна, приватна и мешовита) и према величини правног лица (велика, средња, мала);
99.	Годишња чланарина за чланове Клуба бонитета за сваког следећег корисника и годишња чланарина за сертификоване кориснике – 1 корисник	4.500 динара	– банке и друге финансијске организације – према територијалној припадности, према овлашћењима за обављање послова са иностранством (велико, средње и мало овлашћење) и према времену оснивања (пре и после 1989. године);
100.	Годишња чланарина сертификованог корисника – за сваког следећег корисника	2.250 динара	– организације за осигурање – према територијалној припадности и према облицима оснивања (акционарска друштва, друштва за узајамно осигурање и агенције за пружање услуга у осигурању);
101.	БОН – 1 – Потпуни извештај о бонитету за предузећа и задруге и банке и друге финансијске организације; Мишљење о бонитету за берзанске посреднике	10.000 динара	– берзанске посреднике – према територијалној припадности и према врсти пословања (берзански и дилерски начин пословања);
102.	Мишљење о бонитету за организације за осигурање	15.000 динара	– друга правна лица – према територијалној припадности, према класификацији делатности (области и гране) и према власничкој структури (државна, друштвена, задружна, приватна и мешовита).
103.	Збирни изворни и Збирни сажети годишњи рачун – 1 критеријум за предузећа и задруге	17.250 динара	Накнаде из овог поглавља плаћују се унапред, осим када је за чланове Клуба бонитета и сертификоване кориснике уговором друкчије предвиђено.
104.	Мишљење о бонитету за предузећа и задруге; Мишљење о бонитету за банке и друге финансијске организације	18.000 динара	Накнаде из овог поглавља увећавају се за 50% када се захтева да се подаци добију истог дана када је захтев поднет, и то на основу поднетог доказа о извршеној уплати, осим за чланове Клуба бонитета и сертификоване кориснике.
105.	Збирни изворни годишњи рачун – 2 критеријума за предузећа и задруге и Збирни сажети годишњи рачун – 2 критеријума за предузећа и задруге	23.000 динара	Накнада из тарифних ст. од 98. до 100. обухвата трошкове израде SMART картице и мини CD-а (кључеви, сертификати, електронска и визуелна персонализација).
106.	Збирни изворни годишњи рачун – 3 критеријума за предузећа и задруге и Збирни сажети годишњи рачун – 3 критеријума за предузећа и задруге	28.750 динара	Износ накнада из овог поглавља Народна банка Југославије усклађиваће тромесечно са стопом раста цена на мало у Републици Србији, а према подацима организације надлежне за статистику.
107.	Збирни изворни годишњи рачун 4 критеријума за предузећа и задруге и Збирни сажети годишњи рачун – 4 критеријума за предузећа и задруге	34.500 динара	
108.	Макроекономске информације	по уговору	
109.	Специјални аранжмани	по уговору	
110.	Збирни изворни биланс стања; Збирни сажети биланс стања	50% од укупне накнаде за збирни изворни, односно сажети годишњи рачун, зависно од броја критеријума	
111.	Збирни изворни биланс успеха; Збирни сажети биланс успеха	40% од укупне накнаде за збирни изворни, односно сажети годишњи рачун, зависно од броја критеријума	
112.	Збирни изворни додатни рачуноводствени извештај – анекс I, Збирни сажети додатни рачуноводствени извештај – анекс I	10% од укупне накнаде за збирни изворни, односно сажети годишњи рачун, зависно од броја критеријума	
113.	Давање података код хитних захтева (у току радног дана са доказом о плаћању) за остале кориснике	накнада се увећава за 50%	
			VI. ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ
			114. Коришћење и отплата иностраног зајма и кредита за рачун друштвено-политичких заједница
			0,1% ₀₀ (од хиљаде) годишње, најмање 125 динара, унапред од страног кредита крајем протеклог периода
			115. Провизија за коришћење и отплату иностраног зајма и кредита за рачун Републике Србије и Републике Црне Горе
			0,20% (од сто) од износа који се трансферише, најмање 300 динара
			116. Агенцијска провизија по кредиту за рефинансирање
			0,1% ₀₀ (од хиљаде) годишње, најмање 400 динара
			117. Издавање, дистрибуирање и евиденција таксене, пореске и друге вредноснице
			5% (од сто) на номинални износ продате таксене и пореске вредноснице (административне, судске и таксене марке и менични бланкету)
			118. Замена оштећене, откуп неупотребљиве и откуп оштећене таксене и пореске вредноснице
			3% (од сто) на номинални износ
			119. Издавање конзуларне марке
			5% (од сто) на номинални износ издате вредноснице
			120. Продаја динарских новчаница иностраним кореспондентима
			износ стварних трошкова
			121. Повраћај динарских новчаница од иностраног кореспондента до износа 10% по аранжману

Група статусних података из тарифног става 72. садржи податке о: идентификацији, класификацији, овлашћењима за банке и берзанске посреднике, деловима, повезивању, власничкој трансформацији, платном промету и стечају или ликвидацији.

	1) за кореспонденте купце по уговору са Народном банком Југославије	износ стварних трошкова 2‰ (од хиљаде) за новча-нице рачунато на номиналну вредност пошиљке најмање 400 динара 4‰ (од хиљаде) за ковани новац рачунато на номиналну вредност пошиљке најмање 75 динара	126. Накнада за услуге у вези са оснивањем банке, отварањем филијале, пословне јединице или представништва у иностранству, као и у вези са отварањем представништва стране банке на територији СР Југославије:	
	2) за кореспонденте који нису купци по уговору са Народном банком Југославије	износ стварних трошкова 5‰ (од хиљаде) за новча-нице рачунато на номиналну вредност пошиљке, најмање 50 динара 10‰ (од хиљаде) за куповину новца најмање 75 динара	1) издавање решења о давању сагласности или о издавању дозволе за оснивање банке, за отварање филијале, пословне јединице или представништва, на захтев правног лица	6.000 динара
122.	Продаја нумизматичког новца страним купцима	стварни трошкови и 10% (од сто) на продајну цену нумизматичког новца	2) издавање решења о упису банке, филијале, пословне јединице или представништва у регистар који води Народна банка Југославије, на захтев правног лица 3) издавање потврда, уверења и др. у вези са радом банке, филијале, пословне јединице или представништва у иностранству, као и у вези са радом представништва стране банке у земљи, на захтев правног и физичког лица	6.000 динара 3.000 динара
VII. ОСТАЛИ ПОСЛОВИ				
123.	Достава вредности:		127. Накнада за услуге у вези са уплатом оснивачког капитала страних правних и физичких лица преко рачуна Народне банке Југославије код иностраних банака за оснивање банака, филијала, организација за осигурање, берзи, берзанских посредника и других финансијских организација у земљи	5.000 динара
	1) достава вредности преко поште	2‰ (од хиљаде), најмање 75 динара		
	2) обавештења о достави вредности	200 динара		
124.	Разно:		1) са једним паром кључева	900 динара по сертификату
	1) публикације Народне банке Југославије	износ стварних трошкова	2) са два пара кључева	1.500 динара по пару сертификата
	2) издавање разних потврда, уверења и др.	600 динара	3) за генерисање личног идентификационог броја (PIN)	120 динара по сертификату
	3) издавање физичким и правним лицима потврда и копија о архивској документацији по основу експропријације или по основу одузимања земљишта унетог у Пољопривредни земљични фонд, као и по другим основима одузимања имовине	200 динара	129. Накнада за израду серверског сертификата за заштиту (SSL)	3.000 динара по сертификату
125.	Накнада за услуге у вези са оснивањем и променама услова пословања банака		130. Накнада за персонализацију SMART картице:	
	1) решавање по захтеву за издавање дозволе за рад банци, на захтев оснивача банке	30.000 динара	1) електронска персонализација	180 динара по картици
	2) решавање по захтеву за давање сагласности и одобрења банци и акционарима банке, на захтев банке или акционара банке	8.000 динара	2) визуелна персонализација без фотографије	300 динара по картици
	3) упис банке, филијале, пословне јединице или представништва банке у регистар који води Народна банка Југославије, на захтев банке	8.000 динара	3) визуелна персонализација са фотографијом	420 динара по картици
			131. Накнада за персонализацију других медија (дискета, мини CD)	240 динара по медију
			132. Накнада за услуге инсталације, одржавања и обуке за рад са дигиталним сертификатима (PKI)	720 динара по картици, годишње
			133. Накнада за SMART картицу	900 динара по комаду

Под банком из тарифног става 125. подразумева се банка, друга финансијска организација и филијала стране банке са статусом правног лица (афилијација).

Под сагласношћу, односно одобрењем из тарифног става 125. подразумева се сагласност, односно одобрење Народне банке Ју-

гославије прописано законом којим се уређује оснивање и пословање банака и других финансијских организација и законом којим се уређује тржиште хартија од вредности и других финансијских инструмената.

5. Поред накнаде предвиђене овом тарифом, Народна банка Југославије наплаћује све стварне трошкове које је имала у вези са извршавањем услуга.

Под стварним трошковима из става 1. ове тачке подразумевају се:

а) поштарина за препоручене, експресне и авионске пошиљке, уз рецепис и друга посебна руковања пошиљкама, поштарина за пакете, као и транспортни трошкови;

б) трошкови телеграма, телекса, телефакса, телефонских разговора, SWIFT-а и други слични трошкови;

в) трошкови материјала за паковање;

г) трошкови које зарачунавају друге банке у земљи које учествују у извршавању послова;

д) провизија и трошкови које зарачунавају иностране банке;

ђ) таксе, порези и сл. које Народна банка Југославије плаћа за рачун корисника услуге;

е) трошкови премије осигурања које Народна банка Југославије плаћа за рачун корисника услуге;

ж) издаци (изналажење, фотокопирање и издавање документације);

з) остали издаци учињени по захтеву корисника услуге.

6. Све уплате по овој одлуци врше се на рачун Народне банке Југославије бр. 980 0000000000001 33.

7. Даном примене ове одлуке престаје да важи Одлука о јединственој тарифи по којој се наплаћују накнаде за услуге које врши Народна банка Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 36/96, 57/96, 23/97, 5/98, 19/98, 12/2000, 17/2000, 69/2000, 20/2001, 45/2001, 5/2002, 30/2002, 49/2002, 52/2002, 60/2002 и 61/2002), Одлука о јединственој тарифи по којој се наплаћују накнаде за услуге које врши Народна банка Југославије – Завод за обрачун и плаћања (Г. бр. 3233 од 27. јуна 2002. године) и Одлука о јединственој тарифи по којој Народна банка Југославије наплаћује накнаду за давање података и мишљења о бонитету правних лица (О. бр. 1 од 3. јануара 2002. године и О. бр. 69 од 29. маја 2002. године).

8. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”, а примењиваће се од 1. јануара 2003. године.

О. бр. 144
25. децембра 2002. године
Београд

Гувернер
Народне банке Југославије
Млађан Динкић, с.р.

САДРЖАЈ:

	Страна
765. Закон о рачуноводству и ревизији _____	1
766. Одлука о монетарној политици у 2003. години _____	6
767. Одлука о изменама Одлуке о обавезној резерви банака код Народне банке Југославије _____	6
768. Одлука о измени Одлуке о обавези усклађивања нето стања пласмана банака датих одређеним корисницима _____	6
769. Одлука о изменама Одлуке о методологији утврђивања укупних динарских пласмана банака и Поштанске штедионице _____	7
770. Одлука о минималним условима кредитне способности банака _____	7
771. Одлука о обиму и начину коришћења у 2003. години финансијских кредита за намене из члана 2. став 2. Закона о кредитним пословима са иностранством _____	7
772. Одлука о начину и условима вођења регистра података о бонитету правних лица и давању података и мишљења о бонитету _____	8
773. Одлука о начину на који Народна банка Југославије прима рачуноводствене извештаје и обрађује податке из тих извештаја _____	18
774. Одлука о допунама Одлуке о условима и начину снабдевања банака новчаницама и кованим новцем _____	19
775. Одлука о начину обављања послова Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности _____	19
776. Одлука о престанку важења Одлуке о начину и условима вођења рачуна за уплату јавних прихода и распореду средстава са тих рачуна _____	20
777. Одлука о јединствениј тарифи по којој се наплаћују накнаде за услуге које врши Народна банка Југославије _____	20